

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h í r e k

1969. december 20.

bb. 1. a szerkesztőségek figyelmébe!

gg/e cz

1969. december 20.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk Kállai Gyulának, az MSZMP politikai bizottsága tagjának, az országgyűlés elnökének Szombaton, a debreceni ünnepségen elhangzó beszédét, felhasználásra. keretet később adunk, az anyag feloldásig

e m b a r g ó s !

x x x

tisztelet ünnepi nagygyűlés!

kedves elvtársak!

kedves vendégeink!

- az ideiglenes nemzetgyűlés és az ideiglenes nemzeti kormány megalakulásának negyedszázados évfordulójának megünneplésére jöttünk ma össze. ebből az alkalomból szeretettel üdvözlöm körülöttem a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának, kormányának és országgyűlésének tagjait, a hazafias népfront országos tanácsának képviselőit. különös örömmel tölt el, hogy ünnepségünkön sok olyan elvtársunk és barátunk van jelen, aki már negyedszázaddal ezelőtt is itt volt ebben a teremben, s cselekvő részese volt az új, demokratikus Magyarország alapkövetésének.
/folyt.köv./

- 1 -

NA

bb. 1. /kállai...1.folyt./e

szívvel üdvözlöm őket, s kívánom, hogy töretlen erővel és jó egészséggel dolgozzanak tovább hazánk felvirágoztatásán!

- szeretettel és nagybecsüléssel köszöntöm ünnepségünkön a szocialista országok diplomáciai képviselőit.

- üdvözlöm az ünneplő debrecen város és hajdu-bihar megye lakosságának, párt-, állami- és társadalmi szervezeteinek képviselőit: köszöntöm ünnepségünk minden kedves résztvevőjét.

kedves elvtársak!

- az utóbbi hetekben és hónapokban az ország városaiban és falvaiban számos bensőséges ünnepségen emlékeztek meg népünk életének sorsfordulójáról: a felszabadulás 25. évfordulójáról. mai megemlékezésünknek ebben az ünnepség-sorozatban kiemelkedő jelentősége van.

- huszonöt évvel ezelőtt itt alakultak meg a fasizmus elleni harcban újjászülető magyar nép hatalmának központi szervei, az ideiglenes nemzetgyűlés és az ideiglenes nemzeti kormány. nem véletlen, hogy e történelmi tette a debreceni református kollégium oratóriumában került sor, ahol 1849-ben kossuth lajos bejelentette az ország elszakadását az európai reakció bástyájától, a habsburg-birodalomtól, s kinyilvánította a magyar nemzet függetlenségét. jelképe volt ez annak, hogy a születő új magyar hatalom egyenes örököse és folytatója népünk évszázados nemzeti és forradalmi osztályküzdelseinek, mindenekelőtt az 1848-49-es forradalomnak és szabadságharcnak, s az 1919-es dicsőséges tanácsköztársaságnak.

- a tanácsköztársaság vérbefojtása és az ideiglenes nemzetgyűlés megalakulása között eltelt negyedszázadban a hatalmukat idegen segítséggel restauráló magyar tőkés és földbirtokosok a végsőkig kiszipolyozták a népet, majd nemzetvesztő reakciós háborúba, s ezzel a katasztrófa szélére sodorták országunkat. s hogy ma itt mégsem a nemzeti gyász, hanem a nemzeti felemelkedés kezdetének napjait ünnepeljük, abban döntő érdeme van a magyar munkásosztálynak és szövetségeseinek, a dolgozó parasztságnak és a haladó értelmiségnek, azoknak az igazi magyar hazafiaknak, akik már a felszabadulás előtt, a háború nehéz napjaiban nem riadva vissza az üldöztetéstől, a börtöntől, sőt a börtöntől sem, vállalták a harcot a nemzetvesztő horthy-rendszer ellen.

/folyt.köv./

- 2 -

M.

bb. 1. /kállai...2.folyt./e

e harc élén a kommunisták pártja haladt, amely célt és programot adott, egységbe tömörítette, szervezte és harcba vezette a nemzet legjobb fiait a haza megmentéséért, a független, szabad, demokratikus Magyarország megteremtéséért.

- népiünk legjobbjainak e nemes törekvései találkoztak hű barátunk és osztálytestvérünk, a szovjetunió harci célkitűzéseivel. s amire önmagunknak 1944-45-ben nem volt elég erőnk - elvégezte a dicsőséges vörös hadsereg: szétzúzta a fasizmust, felszabadította hazánkat a német megszállók és magyar cinkosaik uralma alól, s ezzel megnyitotta az utat népiünk nemzeti és társadalmi felemelkedése előtt.

- e helyről is hálával és elismeréssel adózunk a hazánkat felszabadító szovjet hadseregnek, s a vele együtt küzdő román, bolgár és jugoszláv harcosoknak. meghajtjuk a köszönet és hálázászlaját a népiünk szabadságáért elesett hősök emléke előtt.

- ma már nemcsak jelszóként, hanem történelmi tényként említhetjük, hogy népünk élni tudott a szabadsággal. pártunk lelkésítő jelszava: „Lesz magyar újjászületés, - nemcsak a háborús romok eltakarítására, hanem a régi társadalmi-politikai rendszer megdöntésére, s egy új, demokratikus, a szocializmus irányában fejlődő ország felépítésére mozgósított minden igazi hazafit. a felszabadított területeken széles körben kibontakozott tömegmozgalom azonnal a régi korhadt tőkés-földesuri rendszer alapjai ellen fordult. ahogy haladt előre az ország felszabadításában a szovjet hadsereg, nyomában azonnal birtokába vette ezeréves jussát a magyar paraszt. a földreformot a bányák, a bankok államosítása, majd a tőkés teljes kisajátítása követte. ezzel és így lett a nép a hatalom igazi birtokosa.

- a magyar államhatalom legmagasabb fóruma, az ideiglenes nemzetgyűlés és az ideiglenes nemzeti kormány, a tanácsköztársaság bukása óta ekkor és itt tette először politikájának legfontosabb alapelvevé azt, ami mindig is elevenen élt a magyar nép szívében: szakított és szembefordult az európai reakcióval, ennek rohamosztagával, a hitleri fasizmussal, szövetséget kötött igazi barátjával, a világ leghaladóbb erejével, a szovjetunióval!

/folyt.köv./

- 3 -

M.

bb. 1. /kállai...1.folyt./e

szívvel üdvözlöm őket, s kívánom, hogy töretlen erővel és jó egészséggel dolgozzanak tovább hazánk felvirágoztatásán!

- szeretettel és nagybecsüléssel köszöntöm ünnepségünkön a szocialista országok diplomáciai képviselőit.

- üdvözlöm az ünneplő debrecen város és hajdu-bihar megye lakosságának, párt-, állami- és társadalmi szervezeteinek képviselőit: köszöntöm ünnepségünk minden kedves résztvevőjét.

kedves elvtársak!

- az utóbbi hetekben és hónapokban az ország városaiban és falvaiban számos bensőséges ünnepségen emlékeztek meg népünk életének sorsfordulójáról: a felszabadulás 25. évfordulójáról. mai megemlékezésünknek ebben az ünnepség-sorozatban kiemelkedő jelentősége van.

- huszonöt évvel ezelőtt itt alakultak meg a fasizmus elleni harcban újjászülető magyar nép hatalmának központi szervei, az ideiglenes nemzetgyűlés és az ideiglenes nemzeti kormány. nem véletlen, hogy e történelmi tette a debreceni református kollégium oratóriumában került sor, ahol 1849-ben kossuth lajos bejelentette az ország elszakadását az európai reakció bástyájától, a habsburg-birodalomtól, s kinyilvánította a magyar nemzet függetlenségét. jelképe volt ez annak, hogy a születő új magyar hatalom egyenes örököse és folytatója népünk évszázados nemzeti és forradalmi osztályküzdelseinek, mindenekelőtt az 1848-49-es forradalomnak és szabadságharcnak, s az 1919-es dicsőséges tanácsköztársaságnak.

- a tanácsköztársaság vérbefojtása és az ideiglenes nemzetgyűlés megalakulása között eltelt negyedszázadban a hatalmukat idegen segítséggel restauráló magyar tőkés és földbirtokosok a végsőkig kiszípolyozták a népet, majd nemzetvesztő reakciós háborúba, s ezzel a katasztrófa szélére sodorták országunkat. s hogy ma itt mégsem a nemzeti gyász, hanem a nemzeti felemelkedés kezdetének napjait ünnepeljük, abban döntő érdeme van a magyar munkásosztálynak és szövetségeseinek, a dolgozó parasztságnak és a haladó értelmiségnek, azoknak az igazi magyar hazafiaknak, akik már a felszabadulás előtt, a háború nehéz napjaiban nem riadva vissza az üldöztetéstől, a börtöntől, sőt a börtöntől sem, vállalták a harcot a nemzetvesztő horthy-rendszer ellen.

/folyt.köv./

- 2 -

M.

bb. 1. /kállai...2.folyt./e

e harc élén a kommunisták pártja haladt, amely célt és programot adott, egységbe tömörítette, szervezte és harcba vezette a nemzet legjobb fiait a haza megmentéséért, a független, szabad, demokratikus magyarország megteremtéséért.

- népünk legjobbjainak e nemes törekvései találkoztak hű barátunk és osztálytestvérünk, a szovjetunió harci célkitűzéseivel. s amire önmagunknak 1944-45-ben nem volt elég erőnk - elvégezte a dicsőséges vörös hadsereg: szétzúzta a fasizmust, felszabadította hazánkat a német megszállók és magyar cinkosaik uralma alól, s ezzel megnyitotta az utat népünk nemzeti és társadalmi felemelkedése előtt.

- e helyről is hálával és elismeréssel adózunk a hazánkat felszabadító szovjet hadseregnek, s a vele együtt küzdő román, bolgár és jugoszláv harcosoknak. meghajtjuk a köszönet és hála zászlaját a népünk szabadságáért elesett hősök emléke előtt.

- ma már nemcsak jelszóként, hanem történelmi tényként említhetjük, hogy népünk élni tudott a szabadsággal. pártunk lelkesítő jelszava: „Lesz magyar újjászületés, - nemcsak a háborús romok eltakarítására, hanem a régi társadalmi-politikai rendszer megdöntésére, s egy új, demokratikus, a szocializmus irányában fejlődő ország felépítésére mozgósított minden igazi hazafit. a felszabadított területeken széles körben kibontakozott tömegmozgalom azonnal a régi korhadat tőkés-földesuri rendszer alapjai ellen fordult. ahogy haladt előre az ország felszabadításában a szovjet hadsereg, nyomában azonnal birtokába vette ezeréves jussát a magyar paraszt. a földreformot a bányák, a bankok államosítása, majd a tőkés teljes kisajátítása követte. ezzel és így lett a nép a hatalom igazi birtokosa.

- a magyar államhatalom legmagasabb fóruma, az ideiglenes nemzetgyűlés és az ideiglenes nemzeti kormány, a tanácsköztársaság bukása óta ekkor és itt tette először politikájának legfontosabb alapelvevé azt, ami mindig is elevenen élt a magyar nép szívében: szakított és szembefordult az európai reakcióval, ennek rohamosztagával, a hitleri fasizmussal, szövetséget kötött igazi barátjával, a világ leghaladóbb erejével, a szovjetunióval!

/folyt.köv./

- 3 -

M.

bb. 1. /kállai...3.folyt./e

- természetes, hogy a forradalmi tömegmozgalomra épülő új hatalom legfontosabb belpolitikai célkitűzéseiként az ország demokratikus átalakítását jelölte meg. ez a program akkor még nem tűzhet napirendre a szocializmus építését, de elengedhetetlenül szükséges lépcső volt a szocializmushoz vezető úton. joggal tekintjük tehát az ideiglenes nemzetgyűlést és az ideiglenes nemzeti kormányt mai, szocialista néphatalmunk, mai szocialista államrendünk dicső elődjének. az ideiglenes nemzetgyűlés és kormány a néptömegek forradalmi lelkesedésére, kiapadhatatlan energiájára és munkakészségére támaszkodott, s ezért tárhatta szélesre a kaput azon a felfelé ívelő úton, amelyen haladva a mai magyarországhoz eljutottunk. ennek, s népünk azóta végzett szorgalmas munkájának köszönhető, hogy ma már a szocializmus teljes felépítése nemzeti célkitűzéssé vált, amelynek megvalósításán erkölcsi-politikai egységbe tömörülve dolgozik egész dolgozó népünk. ennek köszönhető az is, hogy hazánk a szocialista közösség szilárd tagja, s a nemzetközi béke és haladás nagy táborával együtt küzd az emberiség további felemelkedéséért.

- ünnepségünket ezennel megnyitom. megkérem Losonczi párt elvtársat, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnökét, tartsa meg ünnepi beszédét. /mti/

bb. 2. a szerkesztőségek figyelmébe!

hi/j/e la

1969. december 20.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk Losonczi párt elvtársnak, a népköztársaság elnöki tanácsa elnökének szombaton, a debreceni ünnepségen elhangzó beszédét. keretet később adunk, a beszéd elhangzásig

e m b a r g ó s !

x x x

tisztelt ünnepi gyűlés!

kedves elvtársak!

negyedszázaddal ezelőtt, 1944. december 21-én, ebben a tórenben, e történelmi falak között ült össze az ideiglenes nemzetgyűlés, majd másnap megalakult az ideiglenes nemzeti kormány.

/folyt.köv./

- 4 -

MA

bb. 2. /losonczi...1.folyt./e

nemzeti függetlenségünk, népi demokratikus államunk, mai hazánk első lépéseinek színhelyére jöttünk el.

a megtett ut nagyságát mélyen átérezve, emlékezzünk meg erről az igen jétes évfordulóról.

utunk kezdetén az ország még hadszíntér. a szovjet hadsereg győzelmesen vonul előre, vérét hullatva, hii fiait temetve, fegyverével a szabadság kapuját mind szélesebbre tárva.

barátok, testvérek hozták közénk a béke és a szabadság nagyszerű ajándékát. olyan nép, olyan dolgozó társadalom, olyan szocialista államhatalom küldte őket, amely akkor is, azóta is minden alkalommal bebizonyította áldozatkész, önzetlen rokonszenvét a magyar nép igaz ügye iránt.

mostani ünnepünket is áthatja a hála és a szeretet, amely az elmúlt negyed századon át egybefűzte népünket a felszabadító szovjetunióval.

amikor két és fél évtizede a népi demokratikus állam alapjait, itt debrecenben megvetettük, a magyar haza ellenségei, a német megszállók, az ország másik felében még haláltáncukat járták, rombolva és gyilkolva hátrálnak. velük együtt a haza magyar ellenségei is, mindenben kiszolgálva őket és mindent kiszolgáltatta nekik.

de tisztántulon már dereng a jövő. a hazafiak lélegzetviszsafojtva tekintenek keletre, vigyázó szemüket debrecenre vetik.

december 21-én éppen a felénél tart a magyarországi felszabadító hadművelet.

a felszabadult területeken azonban már felhangzik magyarországi demokratikus újjáépítésének és felemelkedésének programja. nemzeti összefogást, újjászületést hirdet, mozgósítva a becsületes antifasiszta erőket.

ezt a programot a magyar kommunista párt fogalmazta meg, a függetlenségi frontban tömörült demokratikus erők magukévvá tették. ennek jegyében gyűltek egybe az ideiglenes nemzetgyűlés küldöttei, hogy megalakítsák az új államhatalmat.
/folyt.köv./

- 5 -

MA

bb. 2. /losonczy...2.folyt./e

a felszabadult városokban és falvakban már előbb létrejöttek a helyi népi szervek. különbözött az elnevezésük, a létszámuk és az összetételük. mégis egységesek voltak abban, hogy valamennyien hittek az ujjaszületésben.

a legtöbb helyen bátran és következetesen felvették a harcot a szétfuzott népellenes államrend maradványai ellen. különösen kiemelkedő érdemeket szereztek a nemzeti bizottságok. megszervezték a közigazgatást, gondoskodtak a közbiztonságról, felkarolták az özvegyek, árvák, öregek, ellátatlanok ügyét.

azok az emberek, nők, férfiak, idősebbek és fiatalok, akik a felszabadult országrészekben elplántálták a helyi államapparátus csiréit, akkor még nem sok közéleti tapasztalattal rendelkeztek. de telve voltak józan igazságérzettel, szolgálatkészséggel, ösztönösenszocialista, vagy ahhoz közelálló törekvésekkel. az első helyi népképviselői szervek támaszai, élharcosai a kommunisták voltak.

megvolt tehát a társadalmi alapja az ideiglenes nemzetgyűlésnek.

ez a központi szerv, az ideiglenes nemzeti kormánnyal együtt, nem valamilyen ideiglenes, átmeneti korszakot nyitott meg. amit elkezdett, abban úgy benne foglaltatik a mi mai néphatalmunk, mint a jó magvetésben az aratás.

munkája, intézkedései legjavában ráismerünk mostani, összehasonlíthatatlanul fejlettebb államéletünk elemeire.

az ideiglenes nemzetgyűlés és az ideiglenes kormány már az elején eszköze volt a népi demokratikus törekvéseknek.

de úgy, hogy mindvégig fóruma és harci terepe is maradt a munkáshatalomért vívott nehéz osztályütközeteknek, annak a södrő erejű, forradalmi harcnak, amely a szocialista fejlődés felé mutatott.

akkor, negyed századdal ezelőtt, aligha lehetett volna minden részletében felmérni azt az iszonyatos örökséget, amelyet az előző huszonöt év, a horthy-féle ellenforradalmi korszak hagyott az új magyar államra. de a lesújtó látvány, ami a nemzetgyűlés és a kormány tagjait országszerte fogadta, valóban mohácsról emlékeztetett.

/folyt.köv./

- 6 -

M

bb. 2. /losonczy...3.folyt./e

azóta már hitelesen és fellebbezhetetlenül meg lehetett vonni a mérleget.

a magyar tanácsköztársaság véres letiprása után a népellenes rendszer pontosan huszonöt évet csikart ki a történelemtől. mit ért el ennyi idő alatt?

halottak százazrei, sebesültek, gyászolók milliói, rombdőlt épületek és hidak irták meg a vádiratot. még ma is riaszt annak a két és fél évtizedig tartó kegyetlen terrornak az emléke.

az az állam, amely a felszabadító harcokban porbahullt, intézményesített rabság és kizsákmányolás volt.

negyed század nem nagy idő. az első államalapítástól eltelt több mint ezer éves nemzeti történelmünknek csekély része csupán.

ez az alig lélegzetnyi időszak azonban elegendő volt a horthy-rendszernek ahhoz, hogy egy bűnös háború oltárán elprédálja a teljes nemzeti vagyonnak majdnem a felét, az évi nemzeti jövedelemnek ötszörösét. az országot tönkretette, a lakosságot megtizedelte és földönfutóvá tette.

amikor az új honfoglalás kezdetére visszatekintünk, s mérleget készítünk a mi huszonöt évünkről, a népi demokrácia negyed százados korszakáról, akkor emelt fővel állhatunk meg a történelem, a nép és saját lelkiismeretünk ítélőszéke előtt.

a magyar dolgozó nép a felszabadulásban kapott páratlanul nagyszerű alkalmat megragadta. a rendelkezésére álló időt jól és jóra használta fel.

ma már szinte össze sem lehet hasonlítani egymással a mi negyed századunkat az ezt megelőzővel.

joggal emelhetünk ki hallatlanul jelentős szorzószámokat. méltán hangsúlyozhatjuk, hogy ipari termelésünk majdnem nyolcszorosa a háború előttinek.

/folyt.köv./

- 7 -

M

bb. 2. /Losonczi...4.folyt./e

mezőgazdaságunk, fele amnyi vetésterületen, több kenyérgabonát termel, mint hajdan bármikor.

évente annyian végeznek nálunk ma középiskolát, mint amennyi diák összesen ült egykor a középiskolák nyolc osztályának a padjaiban. az egyetemi és főiskolai hallgatók száma megnyolcszorozódott.

ötször annyi a társadalombiztosításban részesülő, kétszer annyi az orvos.

az általános nyugdíj jogosultsághoz, a családi pótlékhoz, a gyermekgondozási segélyhez és még sok-sok mindenhez már toronymagas a szorzószám.

de össze lehet-e hasonlítani az összehasonlíthatatlant: a szocializmust építő jelen világosságát a felszabadulás előtti éjfékete multtal?

számlálókat még találhatunk, de nincs közös nevező. más az ország, más az állam, más a társadalmi rend. nincs például semmiféle szorzószáma annak, hogy munkáshatalom szolgálja, igen, szolgálja a népet, itt, a hajdani urak elnyomó hatalmának a földjén.

nem lehet százalékokkal érzékelteni azt, hogy - a helyi tanácsoktól az országgyűlésig - a dolgozó nép fiai és leányai kezükbe vették saját sorsukat, ebben az országban, ahol valamikor a dolgozó népnek nem jutott sem jog, sem kenyér.

nincs mérőszáma annak, hogy a mi országunk egész gazdasága valóban népgazdaság lett. a népé lett előbb az állam, majd az államé a bank, a bánya, a gyár, a kereskedelem, a közlekedés. magának dolgozik a nép. uralkodókká váltak a szocialista termelési viszonyok. megszűnt a kizsákmányolás minden formája.

nem lehet adatokkal kifejezni azt a történelmi fordulatot, hogy az elsöpört latifundiumok mezőin életerős paraszti közösségek vertek gyökeret.

végeért az ezeréves per: a föld azé lett, aki megműveli.

/folyt.köv./

- 8 -

bb. 2. /Losonczi...5.folyt./e

számokkal leírhatatlan az a forradalmi vívmány, hogy a hárommillió koldus, a munkanélküliek, a haladó emberek, a tiszta hazafiak magyar királyi állami börtöne összeomlott, s az elmúlt két és fél évtized alatt felépült helyébe minden becsületes, törvénytisztelő állampolgár szabad, szocialista hazája.

népi demokráciánk 25. születésnapján, itt, ahol mai államunk bölcsője ringott, büszkén számolhatunk be arról, hogy hihetetlenül rövid idő alatt, nagy történelmi tettet vitt véghez a magyar dolgozó nép. befejeztük a szocializmus alapjainak a lerakását, s hozzáálltunk a szocialista társadalom teljes felépítéséhez.

kedves elvtársak!

nemzeti történelmünkben évszázadokon át egymást követték a szabadságharcok és forradalmak. hősi nemzedékek irták lobogóikra a függetlenség és a társadalmi haladás fénylő ígét, dózsától rákóczin és kossuthon át a magyar tanácsköztársaságig, a zászló újból és újból lehanyatlott.

de 1944. december 21-én a forradalmi hagyományok vörös fonalát a fiak és unokák végleg magragadták, továbbfolytatták és soha többé nem ejtik el.

a népi demokrácia lobogóját a „fényes szellők”, fennen fujják, immár huszonöt esztendeje. sokféle tényezőnek köszönhető ez.

megalakulásának körülményeit visszaidézve, mindenekelőtt sorsformáló hatása volt annak, hogy a szovjet hadsereg felszabadító harca és jelenléte valóban teljes cselekvési szabadságot biztosított a demokratikus, hazafias erőknek.

azokban az országokban, ahonnan az amerikai-angol csapatok üzték ki a fasisztákat, ott a hasonlóképpen fellendült népi mozgalmak cselekvési szabadsága rövidesen korlátok közé szorult. az ottani felszabadító seregek ezzel segítséget adtak a nagytőkés köröknek, hogy osztálydiktatúrájukat helyreállítsák.

/folyt.köv./

- 9 -

bp. 2. /Losonczy...6.folyt./a

a mi hazánkban és a szomszédos népi demokráciákban a fasiszta, népellenes, háborús bülnős régi rend feltámadása és feltámasztása már a kezdet kezdetén akadályokba ütközött, mert szemben találta magát a valóban felszabadult, tényleges önrendelkezési jogot nyert nép minden korlátozástól mentes, forradalmi harcával.

az ideiglenes nemzeti kormány már decemberben hadat üzent a hitleri németországnak, majd januárban fegyverszünetet kötött a szovjetunióval. kirajzolódott tehát az újszülött népi demokrácia nemzetközi tájékozódásának, egész külpolitikai koncepciójának körvonala. ez a tájékozódás, ez a koncepció egyszerre munkálta nemzeti érdekeinket, és nemzetközi jóhírünket, tekintélyünket.

történelmi tény, hogy 1944-45-től, a fasiszmus felett aratott győzelemtől, majd a szocialista világrendszer kialakulásától kezdve, a nemzetközi erőviszonyok évről-évre a szocializmus javára tolódtak el. ez a folyamat jótékonyan vette körül a hazánkban felviruló új életet, amely önmagában is példázta, hogy a kor, amelyben élünk, valóban a kapitalizmusból a szocializmusba való átmenet, a győztes proletárforradalmak kora.

évszázadokon át jajdult fel a panasz, hogy egyedül vagyunk. de lám, most a népi demokratikus magyarország, a magyar dolgozó nép társakra, barátokra, közös politikai és eszmei célokért küzdő szövetségeseire talált.

megváltozott és megerősödött a világban elfoglalt helyünk.

gondok, harcok és eredmények között kitartottunk a szovjetunió és a szocialista közösség mellett. az ő erejük a mi erőnk, a mi erősödésünk az ő erejüket fokozza. testvéreink, velünk együtt, minden segítségre készen, őrtállnak a népek közös kincse, a béke és a haladás ügye felett.

külpolitikánk alapja a szocialista közösséggel gyakorolt kölcsönös szolidaritás és sokoldalú baráti együttműködés. minden igyekezetünkkel hozzá kívánunk járulni ahhoz, hogy a szocialista országok, az egész nemzetközi munkásmozgalom, a társadalmi haladásért és a békéért küzdő erők egysége tovább szilárduljon.

/folyt.köv./

- 10 -

bb. 2. /Losonczy...7.folyt./e

államunk külpolitikája az antifasiszmus kohójában edződött. lényegéből eredően imperialista-ellenes.

a második világháború után huszonöt évvel is a földkerekség több pontján folytat agresszív háborút az imperializmus, a népek szabadsága, függetlensége és társadalmi haladása ellen. minden segítséget megadunk az életükért és jövőjükért harcoló népeknek.

támogatjuk azt a következetes, elvi alapokra épült politikát, amelyet legutóbb is, a szocialista országok első titkárainak és kormányfőinek moszkvai értekezlete, az imperialista agressziók megszüntetéséről és az európai biztonság megteremtéséről szóló határozataiban megfogalmazott.

negyed századdal ezelőtt még vérzett a harcdupta európa. ezen a földrészén vissza kell szorítani azokat a revansista törekvéseket, amelyek mindeddig megakadályozták az európai biztonság létrehozását. nem lehet, nem szabad elfelejteni, hogy a második világháború kiindulópontja a fasiszta németország volt. ennek területén ma már van egy békeszerető, szocialista német állam. de van egy másik is, ahol a legutóbbi választások után bizonyos fejlődést ígér a hivatalos politika, ám ennek őszinteségét és tartósságát csak az ezutáni tettek bizonyíthatják majd.

jóleső érzés, hogy azt a közös szocialista dokumentumot, amely az összeurópai biztonsági értekezlet összehívását javasolja, budapesti felhívás néven emlegetik világszerte.

külpolitikánk szerves része, hogy tevékenyen közreműködünk a nemzetközi helyzet enyhülésére, a fegyveres konfliktusok politikai rendezésére, a békés egymás mellett élés alapelveinek érvényesítésére irányuló erőfeszítésekben.

ma több mint kétszer annyi állammal van diplomáciai kapcsolatunk, mint a felszabadulás előtti magyarországnak volt.

/folyt.köv./

- 11 -

bb. 2. /Losonczy...8.folyt./e

tisztelt ünnepi gyűlés!

kedves elvtársak!

államunkat immár negyed százada a szocialista vilárendszer erős karja öleli körül.

de ez a szerencsés külső körülmény önmagában véve hatástalan maradt volna, ha nem párosul belső helyzetünk szilárdságával, a társadalmi fejlődés, a néphatalom rendíthetetlen erejével.

ennek forrása pedig a jó politika.

1944. december 21-én a nemzetgyűlés asztalán ott feküdt a magyar kommunista párt programja. ez magában foglalta a tényleges politikai szükségleteket, a nemzet, a nép igazi érdekeit.

magyarországon olyan párt vette át a társadalom és az állam vezetését, amelynek tevékenysége messzire világított az ellenforradalom sötétségében.

illegalitásban, kegyetlen üldöztetések nyomása alatt, börtön és bitófa árnyékában bizonyította be, hogy méltó és minden tekintetben felvértezett azokhoz a feladatokhoz, amelyek a felszabadult országban az élcsapatra várnak.

a második világháború esztendeiben a márciusi front, a történelmi emlékbizottság, majd a magyar front szélesedő társadalmi bázisán vezette a harcot a háborús politika, a fasizmus ellen. a munkásosztály, a szegényparasztság, a radikális értelmiség, a demokratikus, hazafias erők tisztelete és rokonszenve vette körül a párt küzdelmeit.

amikor szabad földön, az első szabad sajtótermékekben a párt programja nyilvánosságra került, nyomában mind frissebb vérkeringés járta át az elélt országot.

/folyt.köv./

- 12 -

M'

bb. 2. /Losonczy...9.folyt./e

az élet és a remény jele volt, hogy megalakult a magyar nemzeti függetlenségi front, amely utódja lett a felszabadulás előtt, valósággal a föld alatt szervezkedő politikai és fegyveres ellenállásnak. egyben elődje, a mai közéletünkben oly fontos hivatást betöltő hazafias népfrontnak.

ez az akkori népfront megértette, s mint a maga politikáját, cselekvésének zsinórmértékét elfogadta a kommunisták programját.

mivel pedig a függetlenségi front igazi népmozgalommá erősödött, állásfoglalása mincinkább egybeesett az igazi hazafiak száz- és százezreinek felfogásával, akaratával.

az államhatalom működésbe lendülő organizmusa milliőkat megszervezte, milliők által támogatva, azonnal megkezdte a politikai program végrehajtását.

akár az ujjaépítésről, akár a földreformról vagy az üzemi bizottságokról, akár más fontos kérdésekről szóló, első kormányrendeletekre gondolunk, azonnal szemünkbe ötlük, hogy a politika, annak megértése, átérzése, s szervezett, milliőkat mozgósító végrehajtása, mennyire egységes folyamat.

a folyamat egyes mozzanatait szinte nem is lehet elválasztani egymástól.

magyarországon olyan párt vette át a társadalom és az állam vezetését, amely politikai stratégiáját és taktikáját, a reális lehetőségek és követelmények alapján, a dolgozó nép, az egész nemzet érdekében dolgozta és dolgozza ki.

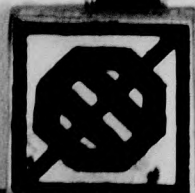
az utolsó huszonegy év alatt voltak törések és egyensúlyvesztések a politika körültekintő, tudományos kidolgozásában, illetve végrehajtásában.

ezért minden esetben nagy árat kellett fizetni.

/folyt.köv./

- 13 -

M'

bb. 2. /Losonczi...10. folyt./e

de az a történelmi tény, hogy népi államunk fejlődésének egész folyamata olyan negyed századot átívelő korszak, amelyhez hasonlóan szép, felemelő aligha volt a nemzeti történelemben.

most, huszonöt év múlva, az elért eredmények abban a meggyőződésében erősítik meg az egész nemzetet, hogy politikánk, társadalmi fejlődésünk, államéletünk biztos és egyenes síneken megy előre, egyenletes tempóban, nem elszietve és nem lemaradva.

ezen a fontos ünnepeinken a kölcsönös bizalom légkörében bátran kijelenthetjük: a magyar szocialista munkáspárt politikájának fő irányvonalára az állampolgárok döntő többsége azt mondja, hogy ez a mi politikánk.

de nemcsak szóval mondja, hanem mindennapi munkájának becsületese elvégzésével is.

tekintsük ma meg debrecen városát, de bármelyik régi és új városunkat, megyénket, a legkisebb községet és a kétmillióssá nőtt, hatalmas budapestet. azt tapasztaljuk, hogy két és fél évtizeden át, folyamatos hűséggel, a munka, a cselekedetek, az építés, az áldozatkészség népszavazása folyt le itt, a mi országunkban.

a dolgozó nép azzal, amit elért, amit alkotott - arra szavazott, arról tett tanubizonyságot, hogy ez az ország az ő hazája, ez az állam az ő hatalma, ez a társadalmi rend érte van, ez az ő testére van szabva.

ha mi nem mondanánk ki ezt az igazságot ezen a jubileumi ünnepségen, akkor egy megváltozott, gazdagodó, mindenkinek ott-honát, vált ország milliónyi alkotása kiáltaná helyettünk világgá, hogy a mi politikánk bevált. jó célok, szép feladatok és eredmények felé vezet.

ez a politika kiegyensúlyozott. az a célja, hogy a kiadósabb magasabb tudományos-műszaki fokon álló, jobban irányított, hatékonyabb termelő munka biztos anyagi alapján -, minél eredményesebben gondoskodjék az egész lakosság anyagi és szellemi ellátásáról.

/folyt.köv./

- 14 -

M

bb. 2. /Losonczi...11. folyt./e

a párt és az állam, minden tervével, intézkedésével a jobb munka és a jobb élet elválaszthatatlanul egy ügyét igyekeznek előmozdítani.

maga a politika és annak közös végrehajtása eredményesen kovácsolja népiünk egységét. megtanul együtt gondolkodni, együtt cselekedni.

a párt központi bizottsága november végén gondosan és részletesen megvizsgálta a népgazdaság helyzetét és további feladatait.

a közvélemény meglepedéssel könyvelhette el, hogy a gazdasági reformra való áttérés és a folyamatos gazdasági fejlődés egyszerre, egymással kölcsönhatásban érvényesül.

a magyar dolgozó nép portáján rend van.

a gazdaságirányítás új rendszere olyan új szemléletmódot fejleszt ki a közéletben, amely felfedi a társadalom anyagi alapjainak eddig talán a felszín alatt maradt mozgását is.

ennek egyik következménye, hogy vezetettek és vezetők jobban tudatára ébrednek saját munkájuk céljának és jelentőségének.

sokáig a sivár multhoz mértük mai életünket, s joggal, kelendő hangsúllyal beszéltünk valóban hatalmas eredményeinkről.

most már a jövőhöz is mérjük magunkat, többet kell beszélnünk feladataink nagyságáról, nagyszerűségéről.

a harmadik ötéves terv utolsó évét kezdjük el 1970-ben. közben megvetjük az alapját a negyedik ötéves tervnek is. a megnőtt, mind összetettebb feladatokra egy önállóságban és felelősségben megedzett nép tekint.

megszívletelve a magyar szocialista munkáspárt és a hazafias népfront közös jubileumi kiáltványát, még szorosabb összefogással, még jobb tudása szerint veszi ki részét az építőmunkából.

/folyt.köv./

- 15 -

M

bb. 2. /losonczy...13.folyt./e

belső erőnk másik forrása az állam következetesen népi jellege. végigjártuk az utat, amely az állam osztálytartalmának fejlődéséhez, a munkáshatalom kialakulásához vezetett.

sok mindenki ült itt két és fél évtizeddel ezelőtt. a zsufolt padosrok meglehetősen tarka képet mutattak. az ideiglenes nemzetgyűlés és az ideiglenes nemzeti kormány összetételében magán viselte az akkori társadalmi viszonyok jellemző vonásait.

csak hogy itt ültek a munkásosztály képviselői is.

már a felszabadulás hajnalán ráébredtek arra a történelmi hivatásra, amelyet maradéktalanul betöltöttek a demokratikus és a szocialista átalakulásban. a magyar munkásosztály alkotókedvessége, a munkában, a közéleti küzdelmekben, politikai vezetésben tanúsított érettsége aranybetűkkel van beírva népi demokratikus államunk történetébe.

a nemzeti bizottságokban, a földigénylő bizottságokban, a rombadőlt ország újjáépítésében, a nemzeti és népi érdekek bátor képviselésében kiérdemelte az egész nemzet tiszteletét és szeretetét.

a magyar munkásosztály megtanította az egész nemzetet, hogyan kell szocialista módon ezt a hazát szeretni, ezt a népet szolgálni.

itt ültek azután a dolgozó parasztság különböző rétegei is. többségükben kijárták az agrárproletár mozgalom kemény iskoláját. olyan politikai szövetség fonódott köztük és a munkásosztály között, amelynek nyertese az egész ország lett.

itt voltak az értelmiségiek is, akik a dolgozók, a hajdani szegény emberek szolgálatára esküdtek fel.

voltak olyan vélemények, hogy a munkásosztály hatalmáért vívott osztályharc meghasonlást szít, szétforgósolja a demokratikus nemzeti erőket. az ellenkezője lett igaz.

Létrejött a munkásosztály akcióegysége, majd szervezeti egysége.

/folyt.köv./

v
bb. 2. /losonczy...13.folyt./e

az egységes munkásosztálynak hű szövetségese lett a parasztság. a földreform olyan anyagi alapot teremtett ennek a szövetségnek, hogy képes volt megbirkózni minden támadással, sőt ellentámadásba lendült. a politikai hatalom a munkásosztály kezébe került.

lezajlott a termelőeszközök társadalmi tulajdonba vételének 1948-49-ig terjedő szakasza. majd lassan megérlelődtek a politikai és társadalmi feltételei a paraszti gazdaságok tömörülésének, a termelőszövetkezeti mozgalom győzelmének. ez a társadalom anyagi alapját egységesen szocialistává tette. minden számottevő termelőeszköz szocialista tulajdonba került.

a szocializmus alapjainak lerakása befejeződött. nem könnyen. politikai harcot kellett folytatni. de a parasztság felismerte, hogy saját érdekei összhangban vannak a szocialista építéssel. az értelem, a szív, a politikai belátás győzött a régi megszokás felett.

a szocialista nagyüzemekké fejlődő termelőszövetkezetek, a gyarapodó és kulturáltabb falusi élet szocialistává formálja a parasztságot.

a régi tulajdonviszonyok elválasztották, szembeállították egymással a társadalom különböző osztályait és rétegeit. a szocialista tulajdonviszonyok ledöntötték ezeket a válaszfalakat.

megvan az anyagi alapja annak, hogy az egykor különálló, sőt szembenálló társadalmi csoportok és egyének a közös társadalmi és politikai érdekek szolgálatában, egységesen a munkásosztály mellé zárkozzanak.

ma minden állampolgár, aki mindennapi munkáját elvégzi, objektíve a szocialista társadalmat építi. már láthatóka kialakuló szocialista nemzeti egység határozott körvonalai.

nagy munka, korszakalkotó munka volt a szocialista alapok lerakása. de az a munka, amit a szocialista társadalom teljes felépítése igényel mindannyiunktól, semmivel sem kevesebb ennél.
/folyt.köv./

bb. 2. /Losonczy...14.folyt./e

a növekvő feladatokhoz mind jobban felnő az államélet. a szocialista demokrácia állandó, folyamatos kiterjesztése azt a célt szolgálja, hogy - a közös gazdasági és politikai talajon - az államhatalom mind szélesebb társadalmi körökre támaszkodjék, valóban milliókat nyerjen meg az építőmunka számára.

államhatalmunk erejének forrása éppen abban van, hogy benne és általa a nép önmagát vezeti, védelmezi és fegyelmezi. a rend, amelyet a mi szocialista államunk oltalmaz, minden becsületes állampolgárnak szabadságot, biztonságot és kiegyensúlyozott életet nyújt.

ez az állam aktív közéleti légkört teremt, s felfakasztja a társadalom építő erőt, politikai-gazdasági-kulturális céljaink elérésére.

kedves elvtársak!

sikerekben és áldozathozatalban gazdag, egész társadalmat és egész embert igénybevevő, szép ut volt ez a huszonöt esztendő.

két ellentétes érdek, két erő csapott össze. annak az erőnek kellett győznie, amelyik - felismerve a társadalmi fejlődés irányát, s megnyerve a nép bizalmát és támogatását - a szocializmusért küzd.

az ellentábor az elmúlt negyedszázad alatt megfogyatkozott, mondhatjuk, teljesen szétszóródott. volt, akit éles osztályütközetekben kellett legyőznünk, volt, akit érvekkel és tényleges eredményekkel meg lehetett győzni. a győztes tábor kiterjedésének határai ma már szinte egybeesnek az egész lakosság körével.

ma már minden törvénytisztelő állampolgárnak helye van, és ott a helye a szocialista építőmunkában.

a magyar népköztársaság népe és állama tesz ma tisztességet saját történetének kezdete előtt, az ideiglenes nemzetgyűlés összehívásának, az ideiglenes kormány megalakulásának negyedszázados jubileumán.
/folyt.köv./

- 18 -

NA

bb. 2. /Losonczy...15.folyt./e

sokan nem érthették meg ezt az évfordulót. adózzunk kegyelettel azok emléke előtt, akiknek életükbe került a fasizmus ellen vívott harc, a mi felszabadulásunk.

meggyőződésünk, hogy a szovjet hősök, s mindazok a mártírok, akik velünk együtt, más népeinként ontották véréüket a magyar földön, olyan ügyért haltak meg, amelynek győzelme örök-ké világot majd sirjaik felett.

gondoljunk azokra is, akik velünk együtt indultak el, s dolgoztak negyedszázaddal ezelőtt, s közülünk ragadta el őket a halál. sajnos, már nem láthatják közös utunk mostani felemelő államását. nem éltek, nem dolgoztak, nem haltak meg hiába.

a magyar nép, a közélet, a gazdaság, a kultúra, az egész társadalom minden közkatonája és vezetője beleírta nevét a szocialista haza eddigi történetébe.

maradandó alkotásokban, egy megújult ország anyagi és szellemi gazdagodásában, ott a személyes munkánk, ott az életünk.

közös sorsunk kedvező fordulatába bele van építve minden igyekezetünk, egyéni sorsunk.

a legnagyobb kiváltság és boldogság, hogy ebben a munkában résztvehettünk, s hogy megvethettük alapját utódaink még boldogabb, szocialista életének.

„jőjj el, szabadság! te szülj nekem rendet!”, -, így énekelt legnagyobb proletár költőnk, józsef attila.

a szabadság eljött, a rend, a dolgozó nép állama, vajdások, keserves küzdelmek és szép győzelmek közepette megszületett.

a mi történelmi felelősségünk és feladatunk volt, hogy ezért az új rendért töprengjünk, veritékezzünk, vérezzünk, dolgozzunk.

ujítsuk meg elkötelezésünket, hogy ezt a szívesen vállalt, nagyszerű munkát tovább végezzük, s teljesen elvégezzük.
/mti/

- 19 -

NA

bb. 3. hétfőtől naponta csaknem 16 szögperccel kapaszkodik felfelé a nap - kezdődik a csillagászati tél

i tz/bzs-ju ie la

1969. december 20

hétfőre virradó éjszaka 1 óra 44 perckor megkezdődik a csillagászati tél. a nap hétfőtől reggel fél nyolctól délután 3 óra 56 percig marad látszólag - a látóhatár felett. ezen a napon elvileg csak 6 órán át kellene a horizont felett tartózkodnia, de mi derült idő esetén 26 perccel tovább látjuk, mert a róla érkező fénysugarakat a föld légkörének fénytörése már és még akkor is mintegy „ begörbiti „ földünk felé, amikor a nap valójában a horizont alatt rejtőzik.

most a nap a baktérium felett delel. ennek az az oka, hogy az egyenlítő és a nap körüli keringés síkja között 23,5 fok eltérés van. amikor fél év múlva elérkezünk a leg-rövidebb éjszakához, akkor a napot a ráktérítő felett fogjuk látni, vagyis a nap - tőlünk nézve - hétfőtől kezdve körülbelül 182, és fél nap alatt 47 fokot kapaszkodik „ felfelé „, és a következő 182 és fél nap alatt ugyanennyit süllyed lefelé. átlagosan napi „ teljesítménye „ tehát nem egészen 16 szögperc.

az évszakok menetrendje azonban nem örökérvényű. például mostanában januárban vagyunk legközelebb a naphoz, de ez a „ nap-közelpont „ 21 400 év alatt végigvándorol az összes naptári napokon. a föld nap körüli pályájának lapultsága is változik. ez a lapultság jelenleg olyan foku, hogy most télen csak 5 millió kilométerrel vagyunk közelebb a naphoz, mint nyáron, de 92 000 éves periódusban ez a különbség hol 20 millió kilométerre nő, hol teljesen eltűnik, amikor is a föld pontos körpályán kering majd a nap körül.

természetesen ezek a változások jelentős mértékben befolyásolják a föld klimatikus viszonyait is. /mti/

-20-

bb 4. időszámítás előtti ezüst pénz nyiregyházán

vid-ju ká la

1969. december 20.

ötven filléres nagyságu ezüst pénzt adományozott a nyiregyházi jósa andrás muzeumnak tudlik antal helyi lakos. kertje felásása közben találta. az érme egyik oldalán pallasz athéné istennő feje, másikon pegasus látható. tekintve, hogy egyedi lelet, pontos eredtét csak sokoldalú analízissel lehet majd megállapítani. feltehetően az időszámítás előtti korból származó görög pénz, vagy annak barbár utánzata. a nyiregyházi muzeum numizmatikai gyűjteményének ez a legértékesebb darabja. /mti/

bb 5. jubileumi kiállítás a 25. évfordulóra, képző- és építőművész közgyűlés, elméleti konferencia a szocialista esztétikáról - a képzőművész szövetség jövő évi munkatervéből

inol/mm-ju la

1969. december 20.

a magyar képzőművészek szövetsége jövő évi munkatervének kétségkívül legnagyobb jelentőségű célkitűzése a felszabadulás 25. évfordulója tiszteletére rendezendő jubileumi kiállítás a műcsarnokban. már elkészült a felhívás, amely a nagyszabású seregszemlén való részvételre szólítja fel képzőművészeinket, s nemcsak a szövetség, hanem a művészeti alap tagjait is. a kiállítás olyan műveket vár a rendező bizottság, amelyek a megváltozott társadalmi és szellemi életéről vallanak, valamely vonatkozásban kifejezik felszabadulásunk gondolatát, közvetve vagy közvetlenül összefüggenek azzal, hitet tesznek negyed század eredményeiről, s a jövő feladatairól. tag lehetőséget biztosítanak a sokrétű képi és plasztikai megfogalmazásnak, s mind a közvetlen, mind pedig az áttételesebb kifejezésnek. a kiállítás szakszerűségét szolgálja, hogy a rendező bizottság szívesen lát minden olyan művet, amely a megrögzött műfaji kategóriáktól függetlenül az eszmei tartalmat szolgálva beleillik a kiállítás egészébe. minden művész öt alkotással szerepelhet a tárlaton, érem és grafika esetében az egy keretbe foglalt művek egy munkának számítanak. a beküldés határidejét 1970. szeptember 3-5. között határozták meg, a kiállítás megnyitását 1970. november 7-re tervezik.

/ folyt. köv. /

-21-

bb 5. jubileumi kiállítás... 1. folyt./-ju

az új esztendő munkatervében szerepel továbbá az építőművészekkel közös közgyűlés összehívása, valamint a z az elméleti konferencia, amelyre meghívják az összes társ-szövetségek képviselőit és elvárják vitapartnerként néhány kiváló nyugati marxista esztétát is. az elméleti konferencia a legégetőbb esztétikai problémákat tűzi napirendre, mint például a szocialista állam mecénás-szerepe; a hagyomány a szocialista képzőművészetben; a modern művészet szocialista társadalmunkban. a májusra tervezett konferencia előkészületeit már megkezdték.,

az eseménynaptárban szerepel a képzőművészek nemzetközi szövetsége /alap/ végrehajtó bizottságának 1970-ben sorra kerülő budapesti ülése. képzőművészeink külföldi kapcsolatainak ápolását, a különféle művészeti ágak fejlődésének nemzetközi áttekintését segítik a tervezett kölcsönös tanulmányutak is. a helyi tanácsok anyagi támogatásának köszönhető, hogy jövőre már három művésztelepen fogadnak külföldi művészvendégeket, minimálisan egy hónapos időtartamra. a szobrászok villányban, a keramikusok siklóson, a grafikusok, pedig nyíregyháza-sóstón vendégeskednek majd, s a megállapodás szerint ki-ki egy-egy művével viszonzza a vendéglátást. nem kevés munkát ad az 1971-ben megjelenő évkönyv; ,, a magyar vidék képzőművészete,, című kiadvány előkészítése, amely 25 év után első felmérését jelenti a vidék képzőművészetének. előkészületi stádiumban van már az 1971-re tervezett magyarországi nemzetközi kisplasztikai biennálé is. /mti/

bb 6. vasárnapi ügyelet a szabadtéri fenyőárusító-helyeken

i kf/mm-ju ie la

1969. december 20.

másfél hete tart a fővárosban a fenyőfa-vásár, s az erdőgazdaságokat dicséri, hogy változatlanul szép, formás fákat kínálnak az árusítóhelyeken. a budapesti fenyőfaellátás fővállalkozója a zöldért 80 szabadtéri üzletben eddig több mint százezer fa fogyott. a vállalat összesen 220 ezer karácsonyfát hoz forgalomba, a tavalyinál 20 ezerrel többet. a jövő hét elején várják az utolsó 30 ezer darabos szállítmányt sopronból.

/ folyt. köv./

-22-

bb 6. / vasárnapi ügyelet... 1. folyt./-ju

a zöldért szabadtéri árusítóhelyei aranyvasárnapi ügyeletet tartanak 9-16 óra között. a boltvezetők, tekintettel a nagy havazásra, gondoskodtak az árusítóhelyek megtisztításáról, s arról, hogy dolgozóik vasárnap is kapjanak forró védőitalt. /mti/

bb 7. százöt éves lesz a népszámláláskor

vid-ju ká -cz

1969 december 20.

ritka életkorral dicsekedhet a borsod megyei szendrő község mellett, az erdők közé zárt kövestanyán élő iváncsó józsef, a népszámláláskor lesz százöt esztendő.

a matuzsálem kora, juhász baskón született, az ottani egyházi anyakönyvi bejegyzés tanúsága szerint 1865-ben. 1930-ban költözött a kövestanyára fiaival együtt, akikkel most is együtt él. egész életében juhokkal foglalkozott. nyáját maga hajtotta napon-ta a legelőre. a szálfatermetű, jó egészségnek örvendő idős ember ma is hordja a vizet a kuttól a tanyaig. juhok után már nem jár de minden ünnepen megteszi a tanya és a falu közötti mintegy három kilométeres utat. régi foglalkozásának, a juhászságnak számos emlékét őrzi, többek között simára csiszolódott juhászkaftapot, tarisznyákat, amelyek között nem egy majd olyan idős, mint gazdája. /mti/

-23-

bb. 8. hazatértek a szépművészeti múzeum spanyol képei
i. el/tr-ju la n 1969. december 20.

a szépművészeti múzeumban ismét teljes számban lát-
ható a spanyol festészet remekeit bemutató anyag, amelynek egy-
része hat néven át a világ egyik leggazdagabb múzeumában, a
leningrádi ermitázsban vendégeskedett, a xvi-xix. századi spa-
nyol mesterek 25 alkotását küldték el leningrádba, közöttük
el greconak három, murillonak három, alonso canonak két,
velázqueznek és műhelyének két, gojának három művét.

a kiállítás - mintharról a sajtótájékoztatók beszámol-
tak - igen nagy sikert aratott. köztudott ugyanis, hogy a buda-
pesti szépművészeti múzeum és a leningrádi ermitázs spanyol
gyűjteménye spanyolországon kívül a legszélesebben képviseli a vi-
lág szerinti igen nagyra értékelt spanyol festészetet. most nyílt
az első alkalom arra, hogy egymás mellett kiállítva láthatta a kö-
zönség a páratlanul gazdag és mind esztétikai, mind tudományos szem-
pontból, tanulságos anyagot. /mti/

-24-

bb. 9. átépítették a soproni liszt ferenc művelődési házat
vid-ká/gy/la 1969. december 20.

átépítették sopron kulturális centrumát, a Liszt ferenc műve-
lődési házat. a három évvel ezelőtt megkezdett munkát a győr-
sopron megyei építőipari vállalat soproni építésvezetősége befejez-
te. most a kereskedelmi-ipari vállalat dolgozói a sor, akik a fal-
faburkolatokat, a különböző díszítéseket és a beépítendő orgona
külső burkolatát készítik. remélhető, hogy a vidék egyik legszebb
és legkorszerűbb művelődési házat március végén megnyitják és a repül-
pálya országos verseny döntőjét a magyar televízió az előzetes tervek
szerint innen közvetítheti. /mti/

..

bb. 10. tíz új szoborral gazdagodott baranya
vid-ká/gy/la 1969. december 20.

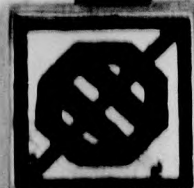
a szép szobrairól, emlékműveiről híres baranya az idén újabb
tíz művészi alkotással gazdagodott. ennyi műalkotást még egyet-
len évben sem avattak a megyében. szobrot kapott történelmünk két
nagy alakja: pécsváradon az államalapító istván király és siklós-
son az 1848-as forradalom egyik vezetője, táncsics Mihály. a ma-
gyar tanácsköztársaság jubileumi ünnepségei során avatták fel a
népünk szabadságáért és haladásáért harcolt hősök, forradalmárok
emlékére bakócán szamuely tiber, pécsen dr. doktor sándor, sás-
don albert istván és és komlón steinmetz miklós szobrát. s
szászváron a helybeli születésű szobrászművésznék, kiss györgynek
állítottak emléket. három nagy tudós is szobrot kapott a megyében:
a néprajztudós kiss géza az ormánsági sellyén, a biológus herman
ottó a mecsekben levő pécsi-tó közelében és a botanikus kitaibel
pál a híres fürdőhelyen, harkányban. az ideai szobrokkal együtt
immár félszázra emelkedett a baranyai városok és falvak közterein
álló képzőművészeti alkotások száma. jövőre ugyancsak több szép
szoborral gyarapodik a megye: mohács a mártírköltőnek, radnóti
miklósnak, siklós pedig a hajdani nagyasszonynak, kanizsai doroty-
tyának állít emléket. /mti/

..

8.25/gy

- 25 -

To
gy
gy

bb. 11. körültekintő gondolat készül fel a jubileumi esztendőre a magyarok világszövetsége - kárpáti józsef főtitkár nyilatkozata

i fe/mm/gy/cz

1969. december 20.

a magyarok világszövetségének elnöksége mérleget vont idei tevékenységéről és megvitatta az 1970-es esztendő tennivalóit, amely - tekintettel a jubileumi évre eseményekben igen gazdagnak ígérkezik.

kárpáti józsef, az mvsz főtitkára ezzel kapcsolatban a következőkről tájékoztatta vezári editet, az mti munkatársát:

- minden eddiginél eredményesebb esztendőt zárunk az idén: míg tíz évvel ezelőtt mindössze 4 300 külföldön élő honfitársunk látogatott haza, addig az idén számuk elérte a 85 000-et. ez a tény önmagában is meggyőző bizonyítéka hazánk növekvő vonzerőjének és nemcsak a legidősebbeknél, az évtizedekkel ezelőtt kivándorolt ugynevezett első generációnál tapasztaljuk ezt a vonzalmat. Ők annakidején a volt ur rendszertől politikai és gazdasági kényszere miatt fogtak vándorbotot és nekik természetesen ma a megújódott haza nyújt történelmi elégtételt. magyarország növekvő nemzetközi tekintélyének hatására a fiatalabbaknál, a második és harmadik generációnál is hasonló érdeklődés tapasztalható, és sokan közülük, akik a múltban elhallgatták magyar származásukat, most kifejezetten keresik a szellemi és érzelmi kapcsolatot apáik szülőföldjével.

- a szövetség - mint társadalmi szervezet - ebben az örvendetes folyamatban mind erősebben tölti be az összekötő kapocs szerepét. nem „hönvagybresztő”, propaganda a célunk, inkább azt tartjuk legnemesebb törekvésünknek, hogy a régi és az új emigráció jobbik részének - és ez alkotja a hazánktól távol élő magyar zömét - kielégítsük igényeit. hetven országba jut el a szövetség két hetenként megjelenő lapja, a magyar hírek, a rádió szülőföldünk adását hallgatják new yorkban éppúgy, mint bécsben, vagy dél-amerikában. összekötést tartunk többszáz külföldi magyar szervezettel és egyesülettel. a szövetséghez érkező sok tizezernyi levélre küldött válaszok, a személyes találkozások és beszélgetések a hazalátogatókkal a legfőbb eszközei és formái a szövetség tevékenységének. kapcsolataink földrajzi, területi értelemben állandóan szélesednek, új és új országok, távoli vidékek magyarjai jelentkeznek, s keresik velünk az összeköttetést.

/folyt. köv./
8.30/gy

- 26 -

To
925
g. D. M.

bb. 11. /körültekintő gondolat.... 1. folyt./ gy

új jelenség, hogy egyre többen jönnek haza csoportosan a haladó szervezetekbe és más egyesületekbe tömörül magyarok - beleértve az egyházközösségeket is - tagjaik az idén különösen nagy számban jártak itthon. talán közhelynek hangzik, hogy a hazalátogatók idős munkások és parasztok között számosan voltak olyanok, akik most látták először budapestet, vagy a Balatont, s hogy Ők nem tudnak minden elfoglaltság nélkül beszélni itthon, s visszatérve új hazájukba azokról az alapvető változásokról, amelyeket óhazájukban, szűkebb pátriájukban, falujukban tapasztaltak. és itt kell szólnom azoknak a leveleknek sokaságáról, amelyekben írják arról biztosítanak bennünket, hogy jönnének, jönnének Ők szívesen, de nem futja anyagiakból, az ígéret földjén nem sikerült „meggazdagodniok”, s egyben beszámolnak arról, hogy rendszeresen megtartják egyesületeikben a hagyományos nemzeti ünnepeket. köszönetet mondanak, hogy a szövetség segítségével mind több magyar művész vendégszerepel nagy sikerrel rendezvényeiken.

- bennünket az új esztendő az eddigiekénél is nagyobb feladatok elé állít - folytatta kárpáti józsef főtitkár. három jelentős jubileumra: hazánk felszabadulásának negyedszázados, az államalapító istván király születésének ezredik és Bartók Béla, a fasizmus elöl az amerikai egyesült államokba emigrált és new yorkban elhunyt zeneköltőnk halálának 25. évfordulója megünneplésére készülünk. az ünnepéségek gazdag programját az idegenforgalmi szervezetek közreműködésével eljuttattuk már külföldre, a kint élő magyarokhoz és olyan nagyfokú az érdeklődés, hogy a jövőre hazalátogatók száma - a jelzések szerint - jócskán meghaladja majd az ideit. az mvsz időben felkészült fogadtatásukra: létrehoztuk már az mvsz utazási irodáját, amely egyfelől segítséget nyújt a hazalátogatók, mindenekelőtt a csoportos utazások lebonyolításához, másfelől gazdag kulturális programról gondoskodik: országjáró körutakat szervez és az erőteljesen jelentkező kulturális igények kielégítésére már most megkezdte a tárgyalásokat a színházakkal és a fesztiválok irodáival, hogy a nyári hónapokban is tegyék lehetővé hazaérkező honfitársainak, hogy minél többet ismerhessenek meg mai művészeti életünkből.

- Lehetőségeinkhez mértén április 4-én szeretnénk vendégül látni néhány veterán harcost, akik bárhol is éltek külföldön, mindig és minden körülmények között aktívan szolgálták a haladás ügyét, hűek maradtak szülőföldjükhöz és eszméikhez. szeretnénk, ha itt létük alatt éreznék: az óhaza megérdemelt figyelemben részesíti őket.

/folyt. köv./
8.35/gy

- 27 -

To
925
g. D. M.

bb. 11. körültekintő gonddal készül fel a jubileumi esztendőre a magyarok világszövetsége - kárpáti józsef főtitkár nyilatkozata

i fe/nm/gy/cz

1969. december 20.

a magyarok világszövetségének elnöksége mérleget vont idei tevékenységéről és megvitatta az 1970-es esztendő tennivalóit, amely - tekintettel a jubileumi évre eseményekben igen gazdagnak ígérkezik.

kárpáti józsef, az mvsz főtitkára ezzel kapcsolatban a következőkről tájékoztatta vezárái editet, az mti munkatársát:

- minden eddiginél eredményesebb esztendőt zárunk az idén: míg tíz évvel ezelőtt mindössze 4 300 külföldön élő honfitársunk látogatott haza, addig az idén számuk elérte a 85 000-et. ez a tény önmagában is meggyőző bizonyítéka hazánk növekvő vonzerójének. és nemcsak a legidősebbeknél, az évtizedekkel ezelőtt kivándorolt ugynevezett első generációnál tapasztaljuk ezt a vonalmat. Ők annakidején a volt úri rendszer politikai és gazdasági kényszere miatt fogtak vándorbotot és nekik természetesen ma a megújódott haza nyújt történelmi elégtételt. magyarország növekvő nemzetközi tekintélyének hatására a fiatalabbaknál, a második és harmadik generációnál is hasonló érdeklődés tapasztalható, és sokan közülük, akik a multiban elhallgatták magyar származásukat, most kifejezetten keresik a szellemi és érzelmi kapcsolatot apáik szülőföldjével.

- a szövetség - mint társadalmi szervezet - ebben az örvendetes folyamatban mind erősebben tölti be az összekötő kapocs szerepét. nem „honyvagybresztő”, propaganda a célunk, inkább azt tartjuk legnemesebb törekvésünknek, hogy a régi és az új emigráció jobbik részének - és ez alkotja a hazánktól távol élő magyar zömét - kielégítsük igényeit. hetven országba jut el a szövetség két hetenként megjelenő lapja, a magyar hírek, a rádió szülőföldünk adását hallgatják new yorkban éppugy, mint bécsben, vagy dél-amerikában. összekötést tartunk többszáz külföldi magyar szervezettel és egyesülettel. a szövetséghez érkező sok tizezernyi levélre küldött válaszok, a személyes találkozások és beszélgetések a hazalátogatókkal a legfőbb eszközei és formái a szövetség tevékenységének. kapcsolataink földrajzi, területi értelemben állandóan szélesednek, új és új országok, távoli vidékek magyarjai jelentkeznek, s keresik velünk az összeköttetést.

/folyt. köv./
8.30/gy

- 26 -

To
g25
g25

bb. 11. /körültekintő gonddal.... 1. folyt./ gy

új jelenség, hogy egyre többen jönnek haza csoportosan a haladó szervezetekbe és más egyesületekbe tömörül magyarok - beleértve az egyházközségeket is - tagjaik az idén különösen nagy számban jártak itthon. talán közhelynek hangzik, hogy a hazalátogatók idős munkások és parasztok között számosan voltak olyanok, akik most látták első ízben budapestet, vagy a Balatont, s hogy Ők nem tudnak minden elfogultság nélkül beszélni itthon, s visszatérve új hazájukba azokról az alapvető változásokról, amelyeket óhazájukban, szűkebb pátriájukban, falujukban tapasztaltak. és itt kell szólnom azoknak a leveleknek sokaságáról, amelyekben írják arról biztosítanak bennünket, hogy jönnének, jönnének Ők szívesen, de nem futja anyagiakból, az ígéret földjén nem sikerült „meggazdagodniok”, s egyben beszámolnak arról, hogy rendszeresen megtartják egyesületeikben a hagyományos nemzeti ünnepeket. köszönetet mondanak, hogy a szövetség segítségével mind több magyar művész vendégszerepel nagy sikerrel rendezvényeiken.

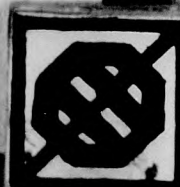
- bennünket az ujesztendő az eddigieknél is nagyobb feladatok elé állít - folytatta kárpáti józsef főtitkár. három jelentős jubileumra: hazánk felszabadulásának negyedszázados, az államalapító istván király születésének ezredik és bartók béla, a fasiszmus elől az amerikai egyesült államokba emigrált és new yorkban elhunyt zene-költőnk halálának 25. évfordulója megünneplésére készülünk. az ünnepekkel gazdag programját az idegenforgalmi szervezetek közreműködésével eljuttattuk már külföldre, a kint élő magyarokhoz és olyan nagyfokú az érdeklődés, hogy a jövőre hazalátogatók száma - a jelzősek szerint - jócskán meghaladja majd az ideit. az mvsz idén felkészült fogadtatásukra: létrehoztuk már az mvsz utazási irodáját, amely egyfelől segítséget nyújt a hazalátogatók, mindenekelőtt a csoportos utazások lebonyolításához, másfelől gazdag kulturális programról gondoskodik: országjáró körutakat szervez és az erőteljesen jelentkező kulturális igények kielégítésére már most megkezdte a tárgyalásokat a színházakkal és a fesztiválok irodáival, hogy a nyári hónapokban is tegyék lehetővé hazaérkező honfitársainknak, hogy minél többet ismerhessenek meg mai művészeti életünkben.

- lehetőségeinkhez méltán április 4-én szeretnénk vendégül látni néhány veterán harcost, akik bárhol is éltek külföldön, mindig és minden körülmények között aktívan szolgálták a haladás ügyét, hiúk maradtak szülőföldjükhöz és eszméikhez. szeretnénk, ha itt létük alatt éreznék: az óhaza megérdemelt figyelemben részesíti őket.

/folyt. köv./
8.35/gy

- 27 -

To
g25
g25

bb. 11. / körültekintő gondolat.... 2. folyt./ gy

- a jubileumi ünnepeken tulmenően szeretnénk a kint élő magyaroknál jelentkező közös probléma, a magyar nyelvoktatás megoldásához segítséget nyújtani. ezért terveink között szerepel a „magyar nyelvoktatás az emigrációban”, című konferencia megrendezése 1970 nyarán. ezen a magyar nyelv és irodalom külföldi művelői és terjesztői a hazai szakemberekkel konzultálnak majd a magyar nyelvoktatás évtizedes fejlődéséről, módszeréről. szó van arról is, hogy egyes kint működő magyar iskolák számára - ezeket elsősorban az egyházak tartják fenn - tankönyveket szerkeszteni idehaza. jövő nyáron a szüleik társaságában hazaérkező magyar származású gyermekek számára magyar nyelvoktatással egybekötött üdültetésről is gondoskodik az mvsz. szeretnénk a hazai közönséggel megismertetni az évtizedek óta külföldön élő magyar képzőművészek alkotásait is, s ezt közös kiállításon tervezzük bemutatni. a különböző európai és távoli országokban működő magyar táncgyűjtések számára továbbképzést, magyar szakemberekkel tapasztalatátadó találkozásokat és hazai népiegyüttésekkel közös műsorok bemutatást is terveztünk.

- a bartók-ünnepek alkalmával előreláthatólag számos magyar származású vendégművészt, zenetudóst üdvözölhetünk majd körünkben és a szent istván millenárumi jubileumra neves egyházi személyiségek látogatására számíthatunk.

- a kivándorolt magyarság haladó egyesületei, társaságai és szervezetei is megünnepelik odakint e jelentős évfordulókat: ünnepi megemlékezések, kiállítások, műsoros estek, filmetitések gazdagítják jövő évi programukat. az mvsz az igényeknek megfelelően ezekhez is igyekszik majd segítséget nyújtani. neves szólólisták és művész-csoportok vendégszereléséről gondoskodik, s a kiállításokhoz szükséges anyagot megküldi számukra.

- reméljük, hogy terveink megvalósításával, tevékenységünkkel tovább erősítjük hazánk és a külföldön élő magyarok kapcsolatait - fejezte be nyilatkozatát kárpáti józsef főtitkár./mti/

--

8.40/gy

- 28 -

To
925
GODIN

b. 12. műtrágyázás cseppfolyós ammóniával

vid-ká/gy/la

1969. december 20.

Érdekes és nagyjelentőségű kísérleteket folytatnak a borsodi vegyikombinát műszaki vezetői annak érdekében, hogy a nitrogén műtrágyát folyékony állapotban juttassák a talajba. az eddigi eredményekkel elégedettek a szakemberek, hiszen a cseppfolyós ammóniával folytatott műtrágyázás gazdaságosnak bizonyult. a nehézipari, valamint a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium támogatásával, az ongai állami gazdaságban most cseppfolyós ammónia-műtrágyázó telepet hoznak létre. a telepet a német demokratikus köztársaságban vásárolt speciális berendezésekkel szerelik fel, amelyek segítségével mintegy tízezer holdon kétezer tonna, 83 százalékos nitrogén tartalmu cseppfolyós ammóniát injektálnak a földbe. a kísérletek során csehszlovák és magyar gyártmányu berendezéseket is kipróbálnak./mti/

--

bb. 13. bemutató kupolókemence épül szegeden

vid-ká/gy/la

1969. december 20.

az öntődei vállalat szegedi gyáregységében új típusu kombinált tüzelésű - kétharmad részben földgázzal, egyharmad arányban kokszzal fűtött - kupolókemence építéséhez kezdett a kemence- és gyárépítő vállalat. a számítások szerint az új típusu kemencénél évente több mint egymillió forint értékű import kokszt takarítanak meg, illetve helyettesítésként aszedenen bőségesen fellelhető földgázzal. a kísérleti kemence 3 millió forintos építési költségének felét a kemence és gyárépítő vállalat fedezi. a kemencét ugyanis bemutató céljára is építik: az érdeklődő külföldi megrendelőknek működés közben mutatják majd be a kombinált kupolót./mti/

--

bb. 14. magyar gépkocsivezetők nemzetközi kitüntetése

t kf/gk/gy/óc

1969. december 20.

az iru, a közúti fuvarozás világszervezete huszonnegy, a nemzetközi személy- és áru fuvarozásban kiváló eredményt elért magyar gépkocsivezetőt tüntetett ki. az iru díszoklevelét és aranyjelvényét szombaton délelőtt ünnepélyesen adta át tapolczai kálmán, az autóközlekedési tröszt vezérigazgatója. a magyarországi nemzetközi közúti fuvarozók egyesülete ezenkívül a szegedi, a győri és a miskolci autóközlekedési vállalatoknak a nemzetközi forgalomban kiváló teljesítményt nyújtó, példamutató magatartást tanúsító gépkocsivezetőit is kitüntette.

x x x

/folyt. köv./
10.15/gy

- 29 -

To

bb. 16. magyar-svéd üzleti és idegenforgalmi tárgyalások

1 sz/mn/1e/gy/cz

1969. december 20.

a napokban budapesten tartózkodott a svéd volvo cég küldöttsége, hogy az üzleti és idegenforgalmi kapcsolatok bővítéséről tárgyaljon. a volvo cég az utóbbi három évben csaknem kétmillió dollár értékben adott el járműveket magyarországra. a megürt például a volvo cégtől vásárolta a hungarocamion tehergépkocsi-parkjának egy részét. a további kereskedelmi és ipari együttműködésről tárgyalást most budapesten a cég exportigazgatója, bertil brattberg. a küldöttség tagjai voltak a volvo munkásainak, munkavezetőinek és tisztviselőinek képviselői is, akik azért látogattak el magyarországra, hogy tanulmányozzák, milyen lehetőségek kínálkoznak a balatonnál a svéd dolgozók nyári üdülésére. az ilyen jellegű idegenforgalmi kapcsolatok felvételét a malév kezdeményezte, miután néhány kisebb svéd csoport igen elégedetten tért vissza magyarországi turijáról. a tárgyalásokon megállapodtak az üdülés feltételeiben, részleteiben: többek között az utazás módjában és az ellátásban, a tervek szerint a nyáron kéthetenként a malév különgépei száz-száz svéd üdülőt hoznak, akik két hétre a balatonfüredi marina szálló vendégei lesznek. tárgyalások folytak arról is, hogy az üdülés költségeinek egy részéért a malév volvo autóbuszokat szerezne be. /mti/

bb. 14. Magyar gépkocsivezetők... folyt. / gy

az iru - az internacional road transport union - elnöksége hirdetett munkaverseny-pályázatot 30 országbeli tagegyesületének a nemzetközi forgalomban részt vevő több ezer gépkocsivezetője között. a feltételek: 20 éves megszakítás nélküli szakmai tevékenység, legalább tízévi szolgálat ugyanannál a vállalatnál, félmillió kilométer a nemzetközi fuvarozásban, tíz év balesetmentes közlekedés. az elnökség értékelése alapján 128 gépkocsivezető részesült a nemzetközi elismerésben. a 24 kiváló magyar „országuti pilóta”, teljesítményével a magyar tagegyesület a második helyezést érte el a nemzetközi versenyben az nszk fuvarozási egyesülete mögött, amelynek 25 gépkocsivezetőjét tüntették ki.

az iru elnöksége kétféleképpen, legközelebb jövőre hirdet pályázatot az egyesület becsület-nagydíjáért, amelyet az kap, aki a nemzetközi közúti forgalomban emberéletet vagy nagy anyagi értéket ment meg. /mti/

- 30 -

bb. 15. ho si minh emlékkő zalaegerszegen

vid-ká/gy/cz

1969. december 20.

a zalaegerszegi városi tanács végrehajtó bizottsága ho si minhről, a vietnami és a nemzetközi munkásmozgalom nemrég elhunyt kiemelkedő alakjáról nevezte el az épülő új város egyik terét. tiszteletére emlékkövet helyeztek el a téren. a több tonnás amorf kőtömbre rávésték a tér névadójának, ho si minhnek a nevét. /mti/

bb. 17. magyar román barátsági nap gyulán

vid-ká/gy/cz

1969. december 20.

huszéves a gyulai nicolae-balcescu román tannyelvű általános iskola és gimnázium. a névadó 150 évvel ezelőtt született. a kettős jubileum alkalmából szombaton ünnepséget rendeztek gyulán. bukarestből, a hasonló nevet viselő gimnáziumból ioana cosma igazgatónő vezetésével négytagú delegáció érkezett gyulára. ott voltak a román szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének, a párt tanács megyei és járási szerveinek képviselői.

délelőtt a nicolae-balcescu román iskolában a névadóra emlékeztek. ünnepi beszédet mondott dr. kovács lászló a művelődésügyi minisztérium nemzetiségi osztályának vezetője. felszólalt szilágyi péter a magyarországi románok demokratikus szövetségének főtitkára és ioana cosma.

délután a román tannyelvű általános és középiskola 20. évfordulóját ünnepelték. este a „dunának oltán egy a hangja”, címmel irodalmi műsort adtak a román gimnázium tanulói. /mti/

bb. 18. teljesítette éves tervét az orosházi üvegyár - harminc fajta új termék

vid-ká/gy/cz

1969. december 20.

a hét végére teljesítette éves tervét az orosházi üvegyár. szilveszterig az ország legkorszerűbb és legfiatalabb üvegyára újabb 12 millió forint értékű öblös és síküveget gyárt s ezzel éves termelési értéke eléri a 480 millió forintot.

orosházán az idén harminc újdonsággal gyarapodott a terméklista. többek között pepsi colás és különféle szörpös üvegeket gyártottak. az ősszel vezették be a miniüvegek gyártását, s azóta milliószámra szállították ezt a terméket az élelmiszer- és gyógyszeriparnak. /mti/

11.00/gy

- 31 -

T₃ 12²⁰

1300-Du

bb. 19. zavartalan a dunai ércszállítás, a kirakás azonban szünetel

vid-ká/gy/cz

1969. december 20.

hathetes szünet után december 5-től kezdve ismét érkeznek szovjet vasércvel rakott uszályok a dunaujvárosi kikötőbe, ahol éjjel-nappali munkával a rakodó brigádok naponta két-három usztály üritettek ki. a máv azzal segítette az ércszállítást, hogy az eddigiek-nél erősebb „520,-”-as mozdonyt irányított a kikötői ünités kocsik vontatására. ezzel a mozdonytal harminc-negyven százalékkal nagyobb terhet tudnak a kikötőből a gyárba szállítani. a folyamatos munkát azonban most a hófúvás és a fagy átmenetileg megakasztotta. az ünités vasuti kocsikba befagyott az érc. /mti/

..

bb. 20. a forgalmi jelentés meghamisításával „tüntette el”, a leltárnhiányt

vid-ká/gy/cz

1969. december 20.

társadalmi tulajdonot károsító csalásban mondta ki büntetés az esztergomi megyei bíróság fodor miklósné, 38 éves tatabányai büfé vezetőt. fodorné az egyik leltározásnál 19 999 forintos hiányt fedezett fel, s hogy azt „eltüntesse, meghamisította a forgalmi jelentéseket. tetteire csak egy félév múlva a következő leltárnál jötték rá, amikor az előzőnél is sokkal nagyobb hiánya volt. fodor miklósnét jogerősen 6 hónapi szabadságvesztésre ítélték. /mti/

..

bbm. 21. kivonják a forgalomból az ikarus 600-as autóbuszokat

vid-ká/gy/cz

1969. december 20.

megkezdődött az ikarus 600-as típusu autóbuszok kivonása a forgalomból. a több mint tíz évvel ezelőtt gyártott, a mai közlekedési igényeknek nem megfelelő tömegközlekedési eszközöket két esztendeje már csak vas megyében üzemeltették, átmeneti megoldásként. akkor 250-t kapott a megye, s az akcióval többmillió forintot takarított meg a népgazdaságnak a 17-es autóközlekedési vállalat.

a régi kocsikat ikarus 630-as típusu új autóbuszokkal váltják fel negyven új autóbust állítanak a forgalomba. szombaton teljesen kicserélték szombathely helyi járatu autóbuszparkját és kőszegen is új kocsik közlekednek már. jövőre további 62 új autóbust kap a megye. /mti/

..

11.30/gy

- 32 -

To 1220

B10 Dm

bb. 23. a kgst-országok pénzügyi együttműködése - vályi péter nyilatkozata

1 st/ie/gy/cz

1969. december 20.

a kölcsönös gazdasági segítség tanácsának áprilisi, 23. rendkívüli ülészaka fontos döntéseket hozott a tagországok szorosabb gazdasági integrációjáról. azóta valamennyi tagországban széleskörű munka indult az integráció részletes programjának kidolgozására.

az integrációs elképzelések megvitatása és kidolgozása hazánkban is nagy erővel folyik, s megkezdődött a különböző országokban készült tervezetek nemzetközi egyeztetése is. erről vályi péter pénzügyminiszter a következőket mondta az mti munkatársának.

- kiemelkedő jelentőségűnek tartjuk a valuta- és hitelkérdéseket, továbbá a kooperációt és az áruforgalom további fellendülését szolgáló feltételek megteremtését. a nemzetközi munkamegosztás világszerte gyorsan terjed. a kooperáció különösen kézenfekvő a kgst-országok között, ahol a szocialista társadalmi viszonyok, az azonos gazdasági és politikai célok vezérlik a gazdasági integrálódást. a termelési kooperációt azonban még több tényező, főleg közgazdasági, pénzügyi és kereskedelmi problémák akadályozzák. a kgst-országok között érvényesülő, minden cikkre kiterjedő, stabil árak elve megnehezíti az olyan megállapodásokat, amelyek a vevőt és az eladót egyaránt részesítenék a csökkenő költségekből származó előnyökben. problémákat jelent országaink kereskedelmi gyakorlatában a kétoldalu kiegyenlítettség elve is, vagyis az a követelmény, hogy két-két ország között az exportnak és importnak azonosnak kell lennie, holott ez sok esetben csak nehezen vagy egyáltalán nem lehetséges.

- egyéb tényezők is akadályozzák a kgst országok még hatékonyabb együttműködését. a pénzügyek, a tervezés, a külkereskedelem, az árképzés területén átgondolt, és komplex intézkedéseket kell tenniük a tagországoknak a következő esztendőben a 23. rendkívüli ülészakon hozott nagyjelentőségű határozatok végrehajtására. a fő lépésnek azt tartjuk, hogy a kgst országok egymásközötti kereskedelmében és fizetési forgalmában a bilaterálisizmusról, vagyis a kétoldalu, kölcsönösen kiegyensúlyozott külkereskedelmi szállításokról fokozatosan térjünk át a multilateralizmusra.

/folyt. köv./

- 33 -

12.10/gy

To 1255

az utóbbinak az a lényege, hogy az integráción belül nincs szükség kétoldalú kiegyenlítésre: a kétoldalúan keletkező szaldók a résztvevő országok bármelyikénél automatikusan felhasználhatók, így csak az import egészénél kell az export egészével meggyezni, a relatívól függetlenül. a bank az átmeneti hiányok kiegyenlítésére hitelt nyújtana, ezenkívül közleplejára is hitelezne megfelelő feltételekkel, az esetleges fizetési problémák áthidalására. e módszer bevezetésénél az exportot nem fékeznék többé a kétoldalú szaldók kiegyenlítésének kötelezettsége. ugyanilyen okból megkönyvitene a kooperációt és a szakosítást is. az említett okok miatt tartjuk szükségesnek az ugynevezett közös valuta transzferálhatóságát is, amely alkalmas arra, hogy a kétoldalú forgalomban keletkezett követeléseket a kgst országok körén belül rendezzük.

- az említett elveket már korábban elfogadta a kgst országok közössége, gyakorlati alkalmazásuk feltételeit azonban eddig még nem sikerült megteremteni. e feltételeket négy csoportba sorolhatjuk.

- rugalmasabbá kell tenni a külkereskedelmi kontingens - és szerződésügyi rendszert. az áruforgalmi egyezményekben jelenleg az országok kétoldalúan pontosan meghatározzák a kivihető, illetve behozható áruk csaknem teljes körét, így nem marad lehetőség arra, hogy a kétoldalúan keletkező különbségeket a sokoldalú forgalomban kiegyenlítsék. jelenleg nincs más megoldás, min az, hogy valamennyi kgst ország valamennyi partnerével teljesen kiegyenlítse a forgalmat, s ha ez valamilyen okból nem sikerül, automatikusan hitelt nyújtson egyik a másiknak. azt kell tehát elérni, hogy a külkereskedelmi tervszerűsége megmaradjon, sőt, erősödjék, ugyanakkor a sokoldalú alapértékszaldó forgalom részére is létrejűjön a szükséges mozgásterület. elgondolásunk az, hogy a hosszulejárati megállapodások a külkereskedelmi forgalomnak csak azt a részét szabályozzák, amely alapvetően befolyásolja az országok gazdaságpolitikáját, ahol a szükségletek és a szállítási lehetőségek előre biztonsággal meghatározhatók, s ahol a gazdasági kapcsolatok tervszerű fejlesztése feltétlenül meg is követeli ezt a biztonságot. ezen a szférán kívül lehetőséget kell teremteni ahhoz, hogy rugalmasabban, és a változó szükségleteknek megfelelően kevésbé meghatározott formában bonyolódják le a külkereskedelmi egy része.

/folyt. köv./

12.15/gy

Tó 1255

- másik fontos teendő, hogy rugalmasabbá tegyük az árak képzésének módját. az árakat akkor tarthatjuk reálisnak, ha reagálnak a világpiac árviszonyaira, azok tartós változásaira. az ilyen hatásokat a közös valuta reális és stabil árfolyamával lehet érvényesíteni. az árak alakulásában szerepet kell játszaniok a szocialista kereskedelemben létrejövő keresleti és kínálati viszonyoknak is. a jelenlegi árképzési rendszerben ugyanis a keresett és hiányzó cikkek nem egyszer viszonylag alacsonyabb, a kínálatban levők pedig relative magasabb áron realizálódnak, mint a világpiacon. a külkereskedelmi áraknak tükrözniök kell az országok nemzetközileg elismerhető ráfordításait, a nemzeti valuták és a közös valuta árfolyamának érvényesítése után.

- módosítások szükségesek a kgst közösség hitelrendszerében is. olyan hitelmechanizmus kialakítását tartjuk kívánatosnak, amely hatékonyeszköze a multilaterális egyensúly létrehozásának, s amely érdekeltté teszi az országokat követelések felhalmozásában. e mechanizmusnak arra is ösztönöznie kell, hogy a tagországok minél nagyobb összegeket helyezzenek el a közös bankban, vagy a kgst más országaiban. ehhez az szükséges, hogy a nemzetközi gazdasági együttműködés bankja megszüntesse az automatikus hitelezést, a jelenlegi mechanikus hitelezési gyakorlatot. e helyett az egyes országok kérelme alapján, előre megszabott feltételek szerint nyújtana hiteleket.

- a közös valuta részleges átváltása és az átválthatóság mértékének fokozatos növelése szintén fontos teendő. a részleges átválthatóság azt jelenti, hogy a közös valutában jelentkező tartós követelések egy része aranyban, vagy szabad devizában állna a hitelező rendelkezésére, vagy hogy az adós arannyal fizetné meg a banknak tartozása egy részét. az ilyen mechanizmus növelné az országok érdekelttségét a követelések felhalmozásában, fokozná az export fejlesztését, az exportban bizonyos verseny alakulna ki, s több olyan árut igyekeznének elhelyezni a tagországok a szocialista piacon, amelyeket ma csak tökések országokban értékesítenek. az átváltási kötelezettség egyre szorosabbá tenné a kapcsolatot a világpiac árjai és a kgst országokban érvényesülő árak között. ez azzal járna, hogy a szocialista piacon szűkülne a deficit termékek köre, leértékelődne a gazdaságtalanul előállított és nem keresett áruk, exportjuk fokozatosan kiszorulna. ugyanakkor a valóban keresett és korszerű áruk kivitele, forgalma, a szocialista piacon fokozódna.

- a pénzvviszonyok fejlesztése elgondolásunk szerint a tervezés fejlesztésével és koordinálásával szoros összhangban történne, a pénzügyi viszonyok alakítását ugyanúgy kívánjuk megtervezni, mint a termelés, vagy a forgalom alakulását. arra törekszünk, hogy a kgst országok szorosabb gazdasági integrálódásának feltételei a pénzügyek területén is gyors ütemben haladjanak valamennyi résztvevő ország érdekében és közös egyetértésével - fejeződik be vályi péter nyilatkozata./mti/

12.25/gy

Tó 1255

bb 22. munkásokkal köszöntötték az ózdi kohászok a város felszabadulásának jubileumi évfordulóját

vid/kz bh -cz

1969. december 20.

történelmi jelentőségű évfordulót ünnepeltek szombaton ózd dolgozói. negyed évszázaddal ezelőtt, ezen a napon szabadították fel városukat a II. ukrán hadsereg harcosai. az ipartelep nagy gyárában, a kohászati üzemekben - a német fasiszták elöl elrejtett berendezések felszerelése után - azonnal megkezdték a termelést. vasat gyártottak a szovjet csapatok részére, vasúti kocsikat alakítottak át kórházvonatnak, majd acélt szállítottak a dunai és tiszai hidak ujjíépítéséhez. huszonöt év alatt a gyár tizennyolcszor lett élüzem, ötször nyerte el a minisztertanács és a szot vörös vándorzászlaját és a mostani jubileumi évfordulót is kiváló munkásokkal köszöntötte így - többek között - szombat reggelig a nagyolvasztómű dolgozó esedékes éves tervükön felül nyolcezer-százötven tonna nyersvasat, a martinások pedig mintegy ötezer tonna jóminőségű acélt csapoltak.

a jubileumi évforduló alkalmából a járás és a város vezetői valamint az üzemek küldöttei megkoszorúzták a III. kerületi temetőben nyugvó szovjet hősök sírját, majd elhelyezték a megemlékezés és a kegyelet virágait a szovjet hősi emlékmű talapzatára. este a Liszt Ferenc művelődési központban diszünnepséget tartottak./mti/

bb 24. minden hely foglalt a havas bükk menedékház

vid/ká bh -cz

1969. december 20.

valóságos „népvándorlás”, kezdődött szombaton a félméteres „hóbundába”, öltözött bükk turistaházaihoz, szentléleken, bányakuton, fehérkőlapán csak úgy, mint a hollóstatói bányász pihenőben, a diósgyőri gépgyár sebesvízi üdülőjében, a kelet-bükkii állami endőgazdaság pénzpatáki és jávorkuti vadászházaiban minden helyet elfoglaltak a téli sportok kedvelői.

bükk-szentkeresztben, a „nagyáncon”, szombaton üzembehelyezték a sífelvonót; szentlélek és fehérkőlapa mellett új nórdlipályákat jelölték ki.

az endészek a szokottnál is szívesebben látják most a síelőket, nemkülönben a téli turák kedvelőit. a turisták ugyanis széles ösvényt taposnak az erdei utakon, a forrásokhoz, kirándulóhelyekhez vezető ösvényeken, s ezzel megkönnyítik a nemess vadak járását a combig érő hóban.

a havas bükk kedvelői közül több mint másfélezren töltötték a hétvégét a bükkii turistaházakban és a vállalatok hétvégi pihenőjében./mti/

--

- 36 -

bb 25. a mahart közli

ma bh -cz

1969. december 20.

hogyan az esztergom-stunovó-i személygépjáratot és a kempinget december 21-től időjárási okok miatt beszünteti. a járat újbóli megindítását a napilapok közlik./mti/

bb 27. influenza kutató komplett laboratóriumokat szállított a szovjetunióba a labor mim

vid/ká bh -cz

1969. december 20.

az esztergomi labor műszeripari művekből szombaton szállították el a szovjetunióba az idei utolsó exportot: 4 komplett, influenza kutatásra is alkalmas, virológiai laboratóriumot. ezzel a vállalat egész éves export tervét teljesítette. az idén a tavalyinál 18 százalékkal többet, termelésük 50 százalékat szállították külföldre. a 240 millió forint értékű exportból 170 millió forint értékű irányult a szovjetunióba. zöme komplett mezőgazdasági laboratórium volt.

virológiai laboratóriumokból összesen 10 darabot szállítottak. az egyenként 60-60 műszerekből, illetve berendezésből álló laboratóriumot, amely mindenfajta vírus kutatására alkalmas, a legújabb tudományos eredmények felhasználásával, a szovjet fél kívánságának megfelelően állították össze. sok különleges berendezés tartozik hozzá. így például a liofilező készülékkel szárított baktériumok, vírusok, sejtek és szövetek légmentesen elzárva, szobahőmérsékleten évekig tárolhatók. a nedvesség visszaadása után anyagcsere működésük újból megindul. a sejtripszinező berendezésük, egyidejűleg 3 munkahelyen képes a különböző szövetek párhuzamos feldolgozására. virustitáló készülékükkel a legkülönbözőbb virustörzsek, így az influenza fertőző képességét is mérni lehet./mti/

- 37 -

12.57 bh

Tb 13⁵⁰
14.10.20

bb. 26. rendelkezés a jövő évi védőoltásokról

i ms/gk/gy/cz

1969. december 20.

az egészségügyi miniszter utasításban szabályozta az 1970. évi védőoltások rendjét.

az ujszülötteket hathetes korukig kell tbc ellen bcg-vel beoltani. a továbbiakban kötelező a meghatározott korosztályú gyermekek tuberkulin szűrővizsgálata. a tuberkulin negatívokat bcg-vel újra kell oltani.

az ugynevezett di-per-te /diftéria-pertusszisz-tetanusz/ oltásokat folyamatosan az egész évben kell végrehajtani. az iskolába kerülő 1963. szeptember 1. és 1964. augusztus 31. napja között született gyerekeket vagy május-juniusban, vagy szeptemberben a di-per-te 3. oltásban kell részesíteni. hasonlóképpen idényoltás az 1958. szeptember 1. és 1959. augusztus 31. közötti időben született gyerekek diftéria-tetanusz oltása, amelyre októberben kerül sor.

a himlő elleni újraoltás ideje április-május. oltani az 1957. szeptember 1. és 1958. augusztus 31. közötti időben született gyermekeket kell. további idényoltás a gyermekbénulás elleni és a kanyaró elleni védőoltás. ezek rendjét külön szabályozzák.

a megbetegedési veszély esetében kötelező védőoltások közé a márciusban végzendő hastifusz és paratifusz az áprilisi himlő- és októberben adandó kiütéses tifusz elleni oltások tartoznak. azokat kell beoltani, akik foglalkozásuknál, beosztásuknál fogva ki vannak téve a fertőzésnek, vagy bacillusgazdák környezetében élnek. továbbá fertőzés gyanúja esetén a legrövidebb időn belül be kell adni a hastifusz, paratifusz, diftéria, szamárköhögés, vörheny, tetanusz, veszettség elleni védőoltást, valamint a járványos májgyulladás ellen védő globulin injekciót.

végül nem kötelezően, de megbetegedési veszély elhárítása céljából, később kiadandó külön utasítás alapján, lehet influenza ellen oltani jövőre is, valamint terhes nőket rubeola ellen gamma-globulin védelemben lehet részesíteni./mti/

13.00/gy

- 38 -

Tó 13⁰⁰
H. O. D. M.

bb. 29. időjárásjelentés

gk/gy/hgy

1969. december 20.

a meteorológiai intézet jelenti szombaton délben:

zord, téli idő

a szovjetunió európai területének középső részén át egyrészt a kárpát-medencén keresztül, másrészt nyugat felől megkerülve az alpokat, napok óta hideg, sarkvidéki eredetű levegő áramlik dél, délnyugat felé. ugyanakkor a földközi-tenger középső és keleti medencéje felől enyhe, nedves, mediterrán levegő egymást követő hullámai érkeznek a balkán és a fekete-tenger térsége fölé. a két nagy hőmérsékletkülönbségű levegő keveredési zónájában az alpok környékén és a kárpát-medencében tartós havazások vannak, az appennin- és a balkán-félszigeten sokfelé esik az eső, havas eső. a keveredési zóna fokozatosan dél, délkelet felé helyeződik át, helyet adva az egész kárpát-térségében az északkelet felől érkező sarkvidéki levegő egyre hidegebb hullámainak.

hazánkban pénteken borult volt az ég. sokfelé havazott, a déli, délkeleti határvidéken reggel még eső, havas eső esett. a hőmérséklet a reggeli órákban volt a legmagasabb, általában 0- minusz 4 fok között, délkeleten egy-két fokkal fagyponthoz közel. napközben az erős, helyenként viharos északi széllel érkező hideg levegő hatására fokozatosan csökkent. délután már csak 0- minusz 6, este minusz 3- minusz 7 fokot mértek, és szombaton hajnalra minusz 4- minusz 10 fokig hűlt le a levegő. az országot ismét összefüggő hótakaró borítja, amelynek vastagsága a tiszántul kivételével eléri a 10-30, hegyeinkben a 30-60, sőt a Börzsöny, a Mátra és a Bükk magasabb részein a 60-90 centimétert. az erős, néhány helyen 80-100 kilométer óránkénti sebességet meghaladó szél többfelé okozott hófúvást. a hótorlaszok magassága a dunántúlon helyenként meghaladja az 1, szombathely környékén a 2 métert.

ma délelőtt folytatódott a hideg levegő beáramlása hazánk területére. Sopron, Szombathely, Nagykanizsa vonalában viharos, időnként orkánerejű volt az északi szél, így a hófúvások sem szüntek meg. 11 órakor csak minusz 5- minusz 8 fok volt a hőmérséklet. országsszerte havazott.

Budapest pénteken a hőmérséklet napi középértéke minusz 1,4 fok volt, a sokévi átlagnál 1,8 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor Budapest a hőmérséklet minusz 6 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 759 milliméter, alig változik.

/folyt. köv./

13.20/gy

- 39 -

Tó 13²⁰
H. O. D. M.

bb. 29. / időjárás... folyt./ gy

várható időjárás vasárnap estig: szombaton borult idő, sokféle havazással, vasárnap főként északon felszakadozó felhőzet, már kevesebb helyen havazással. a sokfelé erős, helyenként viharos északi, északkeleti szél csak lassan mérséklődik. további hófúvások. a hőmérséklet tovább csökken. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában mínusz 8- mínusz 13 fok között, néhány szélvédett helyen mínusz 15 fok alatt. legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap mínusz 5- mínusz 10 fok között.

a duna vizállása budapestnél 115 centiméter./mti/

..

bb. 28. délvietnami partizánok látogatása a kilián györgy repülő műszaki főiskolán

vid-ká/gy/cz

1969. december 20.

a hazánkban tartózkodó délvietnami partizánok egy csoportja hoang phuong thao-val, a partizán csoport vezetőjével az éter szombaton a szolnoki kilián györgy repülő műszaki főiskolára látogatott. a vendégeket a főiskola parancsnokságának és a hazafias népfront szolnok megyei bizottságának képviselői üdvözölték. a felszabadító háború vietnami hősei kötetlen beszélgetést folytattak a főiskola tisztjeivel, növendékeivel, epizódokat elevenítettek fel az amerikai imperialisták és csatlósai ellen folytatott honvédő háborúról. a vietnami partizánok csoportja megismerkedett a katonai főiskola felépítésével, s megtekintette az iskola-muzeumot./mti/

..

bb. 30. kádár jános fogadta pak szong csol külügyminisztert

t fe/gk/gy/hgy

1969. december 20.

kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára szombaton fogadta pak szong csolt, a koreai munkapárt központi bizottsága politikai bizottsága elnökségének tagját, miniszterelnök-helyettesét, külügyminisztert és kíséretét. a szívélyes, baráti eszmecsere jelen volt komócsin zoltán, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, péter jános külügyminiszter és sebestyén jeno, a magyar népköztársaság phenjani nagykövete, valamint li dong szon, a koreai népi demokratikus köztársaság budapesti nagykövete./mti/

..

13.25/gy

- 40 -

To 13²⁰
H. O. Dan

bb 34. 150 liter kivételével előkerült a fűtőolaj helyett eladott benzin

vid/ká bh hgy

1969. december 20.

szombat délig előkerült a székéshérvárott 16-én délután fűtőolaj helyett eladott benzin legnagyobb része. a háromezer literből csupán 150 litert nem vittek még vissza, s így az esetleges robbanás veszélye minimálisra csökkent. a tartálykocsiból vett mintát megvizsgálták a szakemberek. megállapították, hogy a tartály benzint tartalmazott s az csupán az előző szállításból a kocsiban maradt minimális mennyiségű olajjal keveredett.

a vizsgálatot előreláthatóan hétfőn fejezik be./mti/

..

bb 35. gagarin nevét vette fel salgótarján legnagyobb és legkorszerűbb általános iskolája

vid/ká bh hgy

1969. december 20.

bensőséges ünnepség keretében junij gagarinnak, a világűr első meghódítójának nevét vette fel a salgótarjáni lovász józsef utcai általános iskola, s amelyet földszintes viskók helyén építettek fel alig két esztendeje. az iskola aulájában tartott névadó ünnepségen megjelent iván nyikitics konyev vezérőrnagy, a salgótarjáni 1944 decemberében felszabadító légi dőszánt hadosztály volt parancsnoka, a szovjetunió hőse és havas péter, a megyei pártbizottság titkára. ott voltak a megyében tartózkodó szovjet és csehszlovák párt- illetve tanácsi delegációk képviselői.

avató beszédet hankó jános, a megyei tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese mondott, majd leleplezték gagarin szoborprotézisét, amelyet l.v. kerbelj, a szovjetunió népművésze, lenin-díjas szobrászművész, gagarin földije és barátja ajándékozott az iskolának./mti/

..

bb 36. a fejér megyei nők ajándéka a főtí gyermekváros lakóinak

vid/ká bh hgy

1969. december 20.

a fejér megyei nőtanácsnál már hagyomány, hogy minden esztendőben karácsonykor megajándékozzák a főtí gyermekváros óvodás pavilonjának husz fejér megyei kis lakóját. szombaton tizenegyedik alkalommal indult utnak az ajándékokkal megrakott autó. a kicsinyek kívánságlistája alapján babakocsit, vonat, építőköcsköt és rengeteg édességet vittek fótra az asszonyok./mti/

..

- 41 -

To 14²⁰

bb 31. Liu csun-csan,

hné bh hgy

1969. december 20.

a kínai népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője kóktélt rendezett mao sienci, az új katonai és légügyi attassé megérkezése alkalmával./mti/

-. -

bb 37. új művelődési házat avattak csanádapácán

vidid/ká bh hgy

1969. december 20.

új művelődési házat avattak szombaton a békés megyei csanádapácán. a község kétemeletes kulturális létesítményében - amelyet egy régi malomépületből alakítottak ki 5 millió 400 ezer forintos költséggel - 350 személyes nagyterem, könyvtár, korszerűen berendezett klubszobák és jól felszerelt szakköri helyiségek kaptak helyet./mti/

-. -

bb 38. mecseki bányász szakkörök jubileumi kiállítása pécssett

vid/ká bh hgy

1969. december 20.

a mecseki bányász művelődési intézmények több mint félmillió tagot számláló öntevékeny művészeti csoportjainak és a szakköröknek jubileumi kiállítása nyílt szombaton pécssett, a szabolcs-bányatelepi puskin művelődési házában. barkácsolók, modellezők, képzőművészek, könyvkötők, csillagászok, fotósok mutatják be munkáikat, a bányász feleségek és leányok pedig a külföldön is sikerrel szerepelt kézimunkáikat állították ki./mti/

-. -

bb 39. jugoszláviában vendégszerepel a pécsi nemzeti színház együttese

vid/ká bh hgy

1969. december 20.

ahorvátországi magyarok szövetségének meghívására szombaton jugoszláviai vendégszereplésre indult a pécsi nemzeti színház vegyven tagu együttese. majláth-abai ,, en szóljatok bele,, című zenés vígjátékát mutatják be a szomszéd ország baranyához közeli határvidékén, kiskőszegen, vörösmarton és várdarócon és eszéken./mti/

-. -

-42-

14.00 bh

To 14/20

bb. 32. ünnepi nyitvatartás

i gj/gy/hgy

1969. december 20.

a fővárosi tanács szabályozta a budapesti üzletek karácsonyi nyitvatartási rendjét.

kereskedelem:

----- december 22-én, hétfőn és december 23-án, kedden valamennyi élelmiszer- és iparcikküzlet, vásárcsarnok és piac legalább 20 óráig és a rendszeresen később záró élelmiszerüzletek, a lottó és a verseny áruház a szokásos hétköznapi nyitvatartási rendjük szerint tartanak nyitva.

december 24-én, szerdán minden élelmiszer üzlet, vásárcsarnok és piac 18 óráig, valamennyi iparcikküzlet 16 óráig, a vendéglátóipari helyek pedig - a pályaudvarok környékén és a főútvonalakon néhány kijelölt később záró étterem kivételével - 17 óráig tartanak nyitva.

december 25-én, csütörtökön a vendéglátóipari helyek a szombati, a virágboltok a vasárnapi nyitvatartási rendjük szerint üzemelnek.

december 26-án, pénteken az édesség-, dohány- és virágboltok a szokásos vasárnapi, a vendéglátóipari helyek pedig a szombati nyitvatartási rendjük szerint tartanak nyitva.

december 27-én, szombaton a tejet és kenyeret árusító élelmiszerboltok, a vásárcsarnokok és a piacok 8 órától 12 óráig nyitva tartanak. az üzletek friss kenyeret hoznak forgalomba. az édesség-, dohány- és virágboltok, a vendéglátóipari helyek az egyébként szokásos vasárnapi nyitvatartási rendjük szerint üzemelnek.

fényképészüzletek:

----- december 24-én, szerdán 10 órától 15 óráig tartanak nyitva; december 25-én csütörtökön és december 26-án, pénteken minden üzlet zárva; december 27-én szombaton a vasárnapi rend szerint üzemelnek; december 28-án, vasárnap és december 31-én, szerdán a szokásos hétköznapi rend szerint tartanak nyitva; 1970. január 1-én, csütörtökön minden üzlet zárva.

/folyt. köv./

- 43 -

To 14/20

bb. 32. / ünnepi..... 1. folyt./ gy

fodrászüzletek:

december 24-én, szerdán 6.30 órától 16 óráig tartanak nyitva; december 25-én, csütörtökön és december 26-án, pénteken minden üzlet zárva; december 27-én, szombaton a vasárnapi rend szerint tartanak nyitva; december 28-án, vasárnap és december 31-én, szerdán a szokásos hétköznapi rend szerint üzemelnek; 1970. január 1-én, csütörtökön minden üzlet zárva.

szikvizárusító üzletek:

december 24-én, szerdán a szokásos hétköznapi rend szerint tartanak nyitva; december 25-én, csütörtökön minden üzlet zárva; december 26-án, pénteken és december 27-én, szombaton 8 órától 14 óráig tartanak nyitva; december 28-án, vasárnap és december 31-én, szerdán a szokásos hétköznapi rend szerint üzemelnek; 1970. január 1-én, csütörtökön 8 órától 14 óráig tartanak nyitva.

magánkisipari üzletek:

fodrászok:

december 24-én, szerdán a szokásos hétköznapi nyitvatartás szerint; december 25-én csütörtökön, december 26-án, pénteken és december 27-én, szombaton minden üzlet zárva; december 28-án, vasárnap és december 31-én, szerdán a szokásos hétköznapi rend szerint; 1970. január 1-én, csütörtökön minden üzlet zárva.

szikvizkészítők:

december 24-én, szerdán a szokásos hétköznapi rend szerint; december 25-én, csütörtökön minden üzlet zárva; december 26-án, pénteken 8 órától 12 óráig tartanak nyitva; december 27-én, szombaton minden üzlet zárva; december 28-án vasárnap és december 31-én, szerdán a szokásos hétköznapi nyitvatartás szerint; 1970. január 1-én csütörtökön 8 órától 12 óráig tartanak nyitva./mti/

..

bb. 42. elhunyt vass józsef,

k ol/gk/gy/hgy

1969. december 20.

a népművészet mestere, a heves megyei poroszló község énekes népművészt hosszú szenvedés után, 70 éves korában ragadta el a halál.
/mti/

..

- 44 -

16
14.20

bb. 33. keravill-ndk automata mosógép szaküzlet nyílt

t kf/kf/1e/gy/hgy

1969. december 20.

a keravill vállalat az ndk-beli schwarzenbergi gyárral közös automata mosógép-szaküzletet nyitott szombaton a Lenin körút 94. szám alatt.

az electrica special üzlet csak az ndk-ból importált mosógépeket - később egyéb, ugyancsak ndk-beli háztartási készülékeket is - árusít. az új bolt sokrétű szolgáltatást nyújt vevőinek. az ott vásárolt gépeket díjtalanul szállítják haza, helyben nintézik az otp hitellel kapcsolatos teendőket, a használt, régi mosógépet a vásárlótól elhozzák, s beszámítják az ujnak a vételárába. az automata mosógéphez 5 kiló speciális „keravill” mosópart ainnak ajánlékba. a boltnak külön szervizkocsi-szolgálat van, amely házhoz megy az apróbb hibák kijavítására.

az üzlet egyetlen „szépséghibája”, hogy a legkorszerűbb, teljesen automata mosógépből - csak mintapéldánya van - árusítását jövőre kezdi meg./mti/

..

bb. 41. közlekedési balesetek

1 zsu/gg/gy/hgy

1969. december 20.

egy 5-ös villamos elütötte schlenker béla, 65 éves nyugdíjas, budapesti lakost, budapesten a 3. kerületben, a szentendrei út 96-os számú ház előtt. a gyalogos súlyos sérülést szenvedett.

a 16. kerületben cinkota és ilona telep között hetesi tiber, 21 éves gyári munkás, budapesti lakos egy hév-szerelvény lépcsőjén utazott, leesett és súlyosan megsérült.

egy tehergépkocsi gázolta el korinecz józsef, 67 éves nyugdíjas, budapesti lakost, a 20. kerületben a nagy sándor utca és török flóris utca kereszteződésében. az idős ember súlyos sérülést szenvedett./mti/

..

- 45 -

16
14.20

bb 40. nehéz helyzetben a vadállomány

i jf/mm je bh hgy

1969. december 20.

a helyenként 60-80 centis vastagságu hóréteg nehéz helyzetet teremtett a vadász-területeken. a vidékről érkező jelentések szerint a vadászat teljesen szünetel. december végén, a mostoha időjárási viszonyok miatt olyan helyzet állt elő, hogy a vadak szinte megvárják az embert, hagyják magukat megközelíteni. a több mint 700 vadász társaság tagjai és az erdőgazdaságok szakemberei értenek ebből a néma kérségből: mindenhol nagy erővel látnak hozzá az állomány etetéséhez. a természetes élelmet teljesen elzárta a hóréteg, ezért több tízezer mázsa szalastakarmányt helyeztek ki az etetőkhöz. az odavezető utakat hóképekkel igyekeznek felszabadítani. az erdőgazdaságokban a tisztásokon nagyobb pihenőhelyeket tesznek szabaddá. a hasig érő hóban álló vadak ugyanis különféle hüléses betegségeket kaphatnak és ezek megelőzésére alakítják ki a „letaposott” helyeket. az apróvadakat különféle magok és vad-inyencségek várják az etetőknél. amelyeket 4-5 naponként látnak el friss eleséggel.

a vadászok aszükséges óvintézkedések közé sorolják azt is, hogy könnyörtelenül elbánnak a kóbor kutyákkal. a kóborló ebek ugyanis megtizedelnék az állományt, könnyen végeznének a magas hóban szinte mozdulni sem tudó őzokkal és más vadakkal.
/mti/

-. -

bb 43. megnyílt prudzik józsef grafikai kiállítása

k ol/gk bh hgy

1969. december 20.

prudzik józsef festőművész grafikáiból szombaton kiállítás nyílt a fővárosi művelődési házban. a huszonekét darab, változatos témájú alkotásból álló tárlatot a tervek szerint január 9-ig, naponta 10 és 15 óra között tekinthetik meg az érdeklődők./mti/

-. -

- 46 -

14.10 bh

Tó 1450

bb 46. szombaton teljesítette évi feladatát a szénbányászat

i tz/tr je bh hgy

1969. december 20.

a szénbányászat szombaton, december 20-án teljesítette a fogyasztókkal kötött szerződéseken alapuló idei programját. ebben az eredményben jelentős része van a közép-dánántuli szénbányáknak, ahol december 2-án, a ózdvidéki szénbányáknak, ahol 6-án és a borsodi szénbányáknak, ahol 8-án teljesítették a termelési programot. 1.2 millió tonnás brikettgyártási kötelezettségét a szénbányászat már november 21-én teljesítette.

az év közben felmerült többletigények kielégítésére a bányák elsősorban a mélyművelésű aknaüzemek - jelentős mértékben túlteljesítik szén- és brikett-termelési programjukat.

a bányászok azonban az év végével sem mentesülnek a rendkívüli helyzet követelte rendkívüli erőfeszítésektől. a bányáknak ugyanis a fűtési idény végéig előreláthatólag továbbra is a maximális kitermelésre kell felkészülniök./mti/

-. -

bb 47. kiosztották a nemzetközi rendszer-szervezési szeminárium okleveleit

t tz/tr je bh hgy

1969. december 20.

szombaton ünnepélyesen fejeződött be az a féléves nemzetközi rendszerszervezési szeminárium, amelyet az ifip - a nemzetközi információfeldolgozási szervezet - felkérésére a neumann jános számítógéptudományi társaság és a számítástechnikai oktató központ rendezett.

julius 1. óta 23 külföldi - arab, bolgár, csehszlovák, ghánai, indiai, kubai és lengyel - matematikus és mérnök hallgatta meg a szeminárium előadásait, s valamennyien sikerrel tették le a vizsgát. ketten kitüntetéses, 13-an pedig dicserő oklevelet kaptak a szombati záróünnepségen a technika házában.

az oklevelek kiosztásakor a.veenhuus, az ifip oktatási tanácsadója megállapította, hogy noha ezt megelőzően már rómban és londonban is rendeztek hasonló tanfolyamot, ez volt az első eset, amikor minden hallgató sikerrel vizsgázott. erre való tekintettel az ifip szeretné, ha Magyarországon két évente megismételnék ezeket a szemináriumokat./mti/

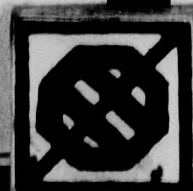
-. -

- 47 -

14.15 bh

ov

Tó 1450

bb. 44. a szabad szombatokon is dolgoznak - 82 000 tonna szenet termeltek tervükön felül a komárom megyei bányászok

vid-ká/gy/hgy

1969. december 20.

ebben a negyedévben még egyetlen szabad szombatot sem tartottak a komárom megyei bányászok, hogy enyhítsék a szénhiányt. a megye mindhárom szénmedencéjében - tatabányán, dorogon és oroszlányon - műszaki intézkedésekkel is növelték a termelést. szinte kivétel nélkül kimagasló teljesítményeket érnek el a csapatok. sokan vasárnapi pihenőjüket is feláldozzák: megerősített létszámmal dolgoznak vasárnaponként a bányák fenntartásán, karbantartásán, hogy biztosítsák a hétköznapi zavartalan termelés feltételeit. annak ellenére, hogy jelentős létszámhiánnyal küzdenek és gyakran vagonhiány is gátolja a munkát, a megye bányászai az év eleje óta 82 000 tonna szenet küldtek felszínre tervükön felül. mindhárom szénmedencében kedvezően alakult a munka termélelékenysége./mti/

bb. 45. új műsorokkal köszönti 1970. történelmi évfordulóit a néphadsereg művészegyüttese

i vt/gg/gy/hgy

1969. december 20.

két jelentős új műsor bemutatójára készül a magyar néphadsereg vörös csillag érdemrenddel kitüntetett művészegyüttese - mondta az mti munkatársának radovits ferenc alezredes, az együttes parancsnoka.

a felszabadulás 25. évfordulóját „ének a felszabadulásról”, című énekes, zenés összeállítással köszöntik a katonaművészek. ezt a műsort elsősorban azokon az országrészekon - városokban - mutatják majd be, amelyek felszabadításának időpontja 1945 első hónapja-ira esett, egyebek között győr-sopron, zala, fejér megyékben. a fővárosi közönségláthatja majd az előadást budapest felszabadulásának negyedszázados jubileuma alkalmából. e műsor érdekessége, szokolay sándor új oratóriuma, amelyet a szerző balassi bálint versére komponált.

„negyedszázad”, címmel készül molnár g. páter kétrészes összeállítása, amelyben dalokkal, zene és táncszámokkal idézik katonaművészeink az elmúlt 25 esztendő legemlékezetesebb eseményeit. a műsorban helyet kap 25 év számos népszerű könnyűzenei és prózai alkotása.

a lenin centenárium alkalmából a néphadsereg művészegyüttese együtt lép majd fel az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet csapatok művészkollektívájával.

az 1970-es év eseménye, hogy először szerepel a magyar néphadsereg művészegyüttese a szegedi szabadtéri játékokon./mti/

bb 48. megnyílt a kenyérgyártási kiállítás

t tz/t gy/hgy

1969. december 20.

szombaton a magyar mezőgazdasági muzeumban megnyílt a kenyérgyártási kiállítás. anyagán figyelemmel kísérendő az az út, amely vagy 12 000 év alatt az ősi búzák, majd a kenyérgyártás is alkalmas közönséges buza kifejlődésén, valamint a sütési technológia lassu tökéletesedésén keresztül elvezetett a kenyérgyártás mai nagyüzemi módszeréig.

a kiállítás majus 2-ig marad nyitva./mti/

bb 49. egyetemisták a fővárosért - baráti találkozó a hazafias népfront klubjában

t zsu/zsu bh hgy

1969. december 20.

egy évvel ezelőtt indult az „egyetemisták a fővárosért”, mozgalom, amelynek keretében a budapesti hallgatók már eddig is sikeresen segítették a fővárosi tanács várospolitikai feladatainak megvalósítását. a mozgalom eredményeiről baráti találkozón számoltak be a kisz és a hazafias népfront budapesti bizottságának képviselői az egyetemi oktatóknak és professzoroknak szombaton a hazafias népfront klubjában.

főcze lajos a kisz budapesti bizottságának titkára a többi között elmondta, hogy eddig több mint 500 egyetemista és főiskolás 10 000 óra társadalmi munkát végzett. a többi között a mark károly közgazdaságtudományi egyetem diákjai felmérték a szabadszombatoknak a kereskedelemre gyakorolt hatását, résztvettek a peremkerületek és új lakótelepek kereskedelmi felmérésében, feltárásában. a műszaki egyetemisták a fővárosi tanács közlekedési főigazgatóságának kérésére a budapesti közlekedés egyenletességét és utasszámlálással az egyes vonalak zsúfoltságát figyelték.

a találkozón az egyetemi oktatók és professzorok hangoztatták, hogy segíteni kívánják a mozgalomban résztvevő diákokat és a lehetőségekhez képest olyan szakdolgozati témákat adnak a végzős hallgatóknak, amelyek összefüggnek a fővárosi tanács várospolitikai fejlesztési terveivel./mti/

15.30 bh

M¹⁵²⁰

bb 50. rendlet a részesedési alap felhasználásáról és a kollektív szerződések módosításáról

1 st/am je bh hgy

1969. december 20.

a kormány nemrég határozatot hozott a részesedési alap felhasználásának új módjairól. ebben megszüntette a részesedés kategóriák szerinti felosztását, s a felosztás jogát a vállalatokra bízta. a munkügyi miniszter a szot-al és más illetékes szervekkel egyetértésben most kiadta a kormányhatározat végrehajtási rendeletét, amely a magyar közlöny szombati, 95-ös számában jelent meg.

a végrehajtási rendelet szerint a kollektív szerződésekben kell meghatározni a részesedési alap felosztásának feltételeit. az év folyamán kifizetett prémium, jutalom, nyereségprémium, nyereségjutalom és az év végi részesedés együttes összege nem haladhatja meg a vállalat évi bérköltségének 25 százalékát. ha ennél nagyobb összeg áll rendelkezésre és azt nem használják fel egyéb megengedett célokra, úgy a többletet tartalékként minden korlátozás nélkül át lehet vinni a következő évre. a 25 százalékos keretbe azonban nem számít bele a jutalomösszeg, amit a kiváló vállalat és az at-szot elnökség ős-vándorúrszója kitüntetéssel, a kiváló dolgozó címmel, a miniszteri, vagy ennél magasabb kitüntetéssel, a azocialista brigád elismeréssel és kitüntetéssel együtt adnak a dolgozóknak. a részesedési alaphól a következő évre átvitt összeget veszteséges gazdálkodás esetén is fel lehet használni.

a kormányhatározat bevezette az úgynevezett nyereségprémium illetve nyereségjutalom rendszerét. a végrehajtási rendelet kimondja, hogy ezekben a prémiumokban, jutalmakban a vállalat bármely dolgozója, dolgozói csoportja, a vállalat kisebb egysége részesülhet. azoknak célszerű adni, akik a vállalat nyereséges működésére jelentős befolyással vannak.

a végrehajtási rendelet további része kimondja, hogy az év végi részesedést a kollektív szerződésben meghatározott szabályok szerint, a munkabér és a vállalatnál munkaviszonyban töltött idő figyelembevételével kell megállapítani. ezek felett kiemelkedő munkáért, példás magatartásért kiegészítést is vehet a vállalat, a gyáregység vezetője. az év végi részesedés kiegészítésekor mindenképp a dolgozó munkájának eredményességét, fontosságát, minőségét, a dolgozó foglalkoztatottságát és szorgalmát kell alapul venni, a kollektív szerződés azonban további elvüket is meghatározhat. a kollektív szerződések szabják meg a munkából átmenetileg távollévő, például betegek, szülési szabadságon lévőek jogutólságát is a részesedésre. az önkormányzat más vállalatához átnyelveit dolgozóknak a két vállalatnál időarányosan jár az év végi részesedés. a vállalat a kollektív szerződés szabályai szerint azoknak is fizethet részesedést, akikkel nincs ugyan munkaviszonyban, de rendszeresen dolgoznak részükre, például szakmunkástanulóknak, szakoktatóknak, üzem- orvosoknak, hazai lapok szerkesztőinek, stb.

/folyt. köv./

14.55 bh

NA 135

bb 50. /rendelet... 1. folyt./ bh

a magasabb vezetőállásúak ugyanolyan elosztás szerint kapják az év végi részesedést, mint a többi dolgozó. nyereségprémium jár nekik más címen azonban prémiumot, vagy prémiumátalányt a bérköltség terhére nem kaphatnak. a magasabb vezetőállásúak nyereségprémiumát a vállalat felügyeleti szerve szabja meg. ha a felügyeleti szerv a vállalat gazdálkodásában, vagy irányításában mulasztást tapasztal, úgy a magasabb vezetőállásúak nyereségprémiumát akár 25 százalékkal, ha pedig a mulasztás súlyos, ennél nagyobb mértékben is csökkentheti, vagy teljesen meg vonhatja.

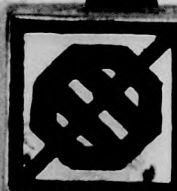
ha a vállalat az évet veszteséggel zárja, s ennek ellensúlyozására tartalékalapja sincs, úgy a magasabb vezetőállásúak alappérüknek 75 százalékát, a nyereség alakulására jelentős befolyást gyakorló munkakörökben dolgozók pedig alappérük 85 százalékát kaphatják. a kollektív szerződésben kell meghatározni, hogy kiket tekintenek ilyen besorolású dolgozóknak. a személyi alappért csak azoknál lehet csökkenteni, akiknek az éves feladatukért prémiumot, vagy nyereségprémiumot tűztek ki. nem lehet csökkenteni a munkások és olyan alkalmazottak - például a bérelszámolók, anyakönyvelők, gépkocsivezetők, - alappérét, akiknek nincs rendelkezési joguk és érdemi befolyásuk a nyereség alakulására. az ő bérük akkor sem csökkenthető, ha egyébként prémiumot, vagy nyereségprémiumot tűztek ki számukra.

a rendelet 1970 január elsején lép hatályba, s az 1969 évi munka alapján keletkezett részesedési alap felhasználásakor már alkalmazni kell. visszamenőlegesen érvényesek a veszteséges gazdálkodás esetére vonatkozó rendelkezések is. a zavarok elkerülése érdekében a rendelet 1969-re átmeneti szabályokat is tartalmaz. az új rendelet nem érinti például a részesedési alap terhére már kifizetett összegeket, a már kitűzött prémiumokat. az átmeneti intézkedések azt is kimondják, hogy az év végi részesedés vállalati egységek közötti felosztására most még az 1969. évi kollektív szerződések szabályait kell alkalmazni. ha ilyenek nincsenek, akkor az 1970. évi szabályok az irányadók. nyereségprémium helyett a vállalat eredményeire jelentős befolyást gyakoroló dolgozóknak jutalmat lehet adni. a személyi alappércsökkentést a korábbi első és második részesedési kategóriába sorolt dolgozóknál lehet alkalmazni, közülük is csak azoknál, akiknek az éves feladatukért prémiumot tűztek ki, vagy aki prémiumátalányban részesült.

/folyt. köv./

15.05 bh

NA 135

bb 50./rendelet... 2. folyt./bh

a munkaügyi miniszter a részesezési alapfelosztásának új módjával összhangban az 1969-70. évi kollektív szerződések módosítását is elrendelte. a változtatásokat úgy kell végrehajtani, hogy a kollektív szerződés módosítását legkésőbb 1970. március 31-ig kihirdethessék a vállalatoknál. a részesezési alap felhasználását érintő rendelkezések megfelelő módosításokat 1969-re is alkalmazni kell.

a kollektív szerződések módosításáról a munkaügyi miniszterium és a szot irányelveket is kibocsátott, amelyek a munkaügyi közlöny szombati számában jelentek meg./mti/

-2

bb 51. „hamis,, zajlás a dunán

1 sb/gk je bh hgy

1969. december 20.

a télesebb napok siettették a folyók jegesedését is. szórványos zajlás kezdődött az ipolyon, a berettyón, akörökön, ahortobágy-berettyón, s több folyón - a rában, a marcalon, a hernádon és a lónyai-csatornán - már álló jégmezők tartják a viz tükrét. szombaton a dunán is megjelentek a jégtáblák, de ez a jegesedés még „hamis,, zajlásnak minősül, mert a jégtáblákat a mellékfolyóktól kapta. a duna vizének hőmérséklete ugyanis fél vagy egy fokkal meghaladja még a fagy-pontot, saját jeget tehát nem növeszthet, legföljebb „dugva,, az állóvízű sekély öblökben, holtágakban.

a velencei-tó már befagyott. a balatonon még mindig nem alakult ki összefüggő jégpáncél, de erősödött a partmenti jég. síófoknál általában 5, tihanynál 7, fonyódnál 10 centiméter vastagra hizott a jég. az országban jelenleg a tiszta vize a legmelegebb, többnyire egy-másfél fokot mutat a vízhőmérő. mellékfolyói azonban a jégtáblák „átutalásával,, hamarosan gondoskodnak a tiszta vizének gyors lehűtéséről és a zajlás megindításáról./mti/

- 52 -

15.15 bh

NA 1595

bb 52. hétfőn átadják a forgalomnak a baross-téri és a hungária körúti felüljárót - tájékoztató a városházán

t pr/gk/e hgy

1969. december 20.

hétfőn megindulhat a forgalom mind a baross téri, mind a hungária körúti közúti felüljárón -, erről tájékoztatták az újságírókat szombaton a városházán a fővárosi tanács közlekedési főigazgatóságának, közmü- és mélyépítési főigazgatóságának, valamint a budapesti rendőrfőkapitányság közlekedésrendészetének szakemberei. a többi között elmondták, hogy a baross téri felüljárót, illetve az ottani közlekedési csomópontot az eredeti tervek szerint csak a jövő esztendő derekán kellett volna átadni. az építésben résztvevő több mint husz vállalat azonban erejét összpontosítva, ésszerű munkaszervezéssel több mint fél évvel megrövidítette ezt a határidőt. / az így megtakarított költségek meghaladják a 9 millió forintot./

a közlekedési szakemberek számításai szerint a baross téri csomóponton naponta 35 000 gépjármű, 4 500 autóbusz, 900 villamos és mintegy félmillió gyalogos halad át. a forgalmas, balesetveszélyes tér rendezése már nem tűrt halasztást. a tervezők, építők a már-már közlekedési csóddal fenyegető csomópontot most a főváros legkorszerűbb közúti objektumává alakították át. a rottenbiller utcát a mező imre uttal összekötő felüljáró 165 méter hosszú, hat hidnyílása közül a leghosszabb meghaladja a 40 métert. úgy számítják, hogy naponta több mint 7 000 gépjármű veszi majd igénybe. a hiddal egyidőben átadják a forgalomnak a baross téri komplexum nagy részét is, így hétfőn megindulhat a forgalom a gumipadlós, szovjet márvánnyal és jugoszláv gabbro kőzettel burkolt gyalogos aluljárókban is. csak igen kis részét zárják el továbbra is a forgalomtól. az átadás után új forgalmi rend lép életbe a baross téren. a rákóczi ut torkolatában elhelyezett jelzőlámpa-rendszer háromfázisú: az első fázisban a rákóczi utról a térre, illetve a térről a rákóczi utra lehet haladni. a következő szakaszban a térről a rákóczi utra, illetve a mező imre utra és a kerepesi utra lehet eljutni. végül a rottenbiller utcáról, balra nagy ívben, a térre igyekvő járművek kapnak zöld jelzést. a 33-as autóbusz újból eredeti utvonalaán közlekedik, s a rottenbiller utcából a felüljárón át jut el a mező imre utra. a pályaudvar homlokzata előtti uttesten, a tér északi és déli utpályáján tilos a gyalogos forgalom. a pályaudvar egyelőre csak a felszíni bejáraton közelíthető meg, később itt is megnyitják majd az aluljárót.

/folyt.köv./
15.50/e

-53-

NA 1605

bb. 52. /hétfőn átadják...folyt./e

a 302 méter hosszú hungária köruti felüljáró ugyancsak hét-főn mutatkozik be, korábban az itteni vasúti sorompó naponta 12 óra hosszat volt lezárva, ami erősen zavarta az ut forgalmát. az új felüljáró hidat 33 oszlop támasztja alá, két forgalmi sávja van, s - ellentétben a baross térivel - a gyalogosok is használhatják. építését 1967 júliusában kezdték, s csupán a jövő év augusztusára kellett volna befejezni. a forgalmi rend itt is változtatnak, a megnyitás után az 55-ös autóbusz mindkét irányban a felüljárón át közlekedik majd. a hungária köruton és a róbert károly köruton megállási és várakozási korlátozásokat vezetnek be, s a hungária körut - egressy ut keresztezésében a hungária körut mindkét menetirányból a balra nagyíves kanyardást megtiltják. /mti/

bb. 53. a hóeltakarítás segítése

gg/e hgy

1969. december 20.

a fővárosi tanács vb és a budapesti rendőrfőkapitányság köszönetét fejezi ki a tömegközlekedési vállalatok alkalmazottainak, a köztisztasági hivatal dolgozóinak, a fegyelmezett közlekedő járművezetőknek és gyalogosoknak, hogy munkájukkal és magatartásukkal hozzájárulnak a rendkívüli időjárás vi-szonyai között a közlekedés fegyelmezett lebonyolításához. a főváros illetékes szervei és azoknak dolgozói komoly erőfeszítéseket tesznek, hogy a rendkívüli hóesés közepette is fenntartsák a főváros forgalmát, és közlekedésének biztonságát. a munka kellő gyorsasággal csak úgy szervezhető meg, ha mindenki elősegíti a hóeltakarítást végzők tevékenységét. egyes járműtulajdonosok elemi kötelezettségüknek sem tesznek eleget, amikor gépkocsijaikat olyan helyen parkolják, ahol a hóeltakarítási munkát akadályozzák, vagy mellékutcákban parkirozva sajátmaguk nem takarítják el a gépkocsik környékét. ezért a fővárosi rendőri szervei utasítást kaptak, hogy az ilyen járműveket szállítassák el, a gépkocsivezetőket a helyszínen bírságozzák, súlyosabb esetekben jelentésük fel. ugyanez vonatkozik azokra a személyekre is - házfelügyelőkre, ingatlanulajdonosokra, illetve a járdák takarításával megbízott személyekre -, akik a házuk előtt gyalogjárdát nem takarítják el és síkosságukat nem szüntetik meg. ugyanakkor a fővárosi tanács vb és a budapesti rendőrfőkapitányság köszönetét fejezi ki azoknak, a járdák takarításával megbízott személyeknek, akik a körzetükbe eső tömegközlekedési járművek megállásihelyeit és az oda vezető átkelőhelyeket is letakarítják. /mti/

15.55/e

MA 16¹⁰

bb. 54. tíz foknál hidegebb éjszakánk lesz - 85 centiméteres hó a galyatetőn - további lehülés várható

1 tz/tr/e 1e hgy

1969. december 20.

pénteken hivatlanul hazánk területére lépett az a hideg levegő, amely előzőleg a lengyel-német síkság hóval fedett talaja felett áramlott felénk. ennek - amint dr. tardo béla, a központi meteorológiai intézet tudományos főmunkatársa kifejtette - az a szokatlan helyzet lett a következménye, hogy az északnyugati határok és a duna-tisza közti területen délben 2-4 fokkal hidegebb volt, mint reggel.

szombaton a reggeli órákban hazánk területén 5-10 fokkal volt a fagypont alatt a hőmérséklet, s a lehülés még ezzel sem fejeződött be, mert viharos szél kíséretében tovább áramlott az országba a hideg légtömegek utánpótlása, mégpedig olyan területekről, ahol a hőmérő higanyszála még messzebb maradt a fagypont alatt. varsóban például ugyanekkor mínusz 19, poznanban pedig mínusz 21 fokot mértek. ezért aztán a déli órákban már a kárpátok övezetén belül sem emelkedett a hőmérséklet a mínusz 5- mínusz 8 fok fölé. ugyanakkor a szélirőkések sebessége a dunántúlon elérte az óránként 80-100 kilométert, sőt már a tiszántúlról is jelentettek 60-80 kilométeres ,,sebességet,,.

a hófúvások rendkívüli méreteket öltöttek: helyenként 4-5 méteres torlaszok keletkeztek. ilyen torlasz tette munkaképtelenné például a pécs-bátaszéki vonalon a kisiklott mozdony kiemelé-sére küldött óriásdarut is. a bakony térségében és a duna-tisza közének déli részein nem is annyira a hóhuckák, mint inkább az 50-60 centiméter vastag egyenletes hóréteg bénította meg a közlekedést. a bakonyban például a meteorológiai intézethez érkezett szombat déli jelentések szerint ekkor már 60 község volt elvágvá a világtól.

vasárnapra a szél és a hófúvás előreláthatólag mérséklődik, de nem szűnik meg. legfeljebb annyit lehet remélni, hogy újra mód nyílik a mentési munkálatok folytatására. hiszen a jelentések szerint már szombaton déltájban száznál is több elakadt személyautó vesztogelt a hóban és sokhelyütt vissza kellett vonni a mentésükre kiküldött járműveket, nehogy rövidesen azok is segítségre szoruljanak. a hideg azonban előreláthatólag tovább fokozódik. egy-két helyen ugyan felszakadoznak a felhők, de a felhőtakaró nagyarányú csökkenésére hétfő előtt nem nagyon lehet számítani.

/folyt.köv./
16.03/e

- 55 -

MA 16¹⁵

bb. 54. /tíz foknál...folyt./e

hegyeinket gazdagon borítja a hó. néhány jellemző adat: a szabadsághegyen 50, Bánkúton 62, Dobogókőn 65, Farkasgyepűn 72, a Nagyhideghegyen 81, sőt galyatetőn 85 centiméter a hótakaró vastagsága. Ilyen arányú decemberi „hőtermésre”, - legalább is az utóbbi évtizedekre vonatkozólag - meteorológusaink sem emlékeznek.

vasárnap főként északon felszakadozó felhőzet lesz és már kevesebb helyen várható havazás. a sokfelé erős, helyenként viharos észak-északkeleti szél csak lassan mérséklődik. még lesznek hófúvások és a hőmérséklet tovább csökken. a várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 8 és 13 fok között, néhány szélvédett helyen mínusz 15 fok alatt lesz, s a legmagasabb nappali hőmérséklet sem fogja meghaladni a mínusz 5- mínusz 10 fokot. /mt1/

bb. 55. Itéletidő a dunántúlon - az ország más vidékeire is átcsapott a hóvihár somogyban elrendelték a közmunkaerő igénybevételét

8 vid kz/tné/11 hgy

1969. december 20.

péntek este óta valóságos itéletidő tombol a dunántúlon. a télnek ezt az újabb nagyerőjű támadását a korábbiakhoz képest tovább súlyosbította az a körülmény, hogy ezután a havazás és a nagyerőjű szél 8-10 fokos hideggel párosult. veszprém megyében az óránként 80 kilométeres sebességet meghaladó szél csaknem mindenutat járhatatlanná tett a Bakonyban és a Balatonfelvidéken. a december eleje óta már többször is kivájt hófolyásokon a hókékek most már képtelenek előrehaladni. veszprém és Tapolca között egy körülbelül 50 kilométeres szakaszon majdnem teljesen összefüggő hófolyás alakult ki. ennek egyes szakaszait 2-3 méter magas hófalak veszik közre. az ilyen helyeken már a hómarókat sem tudják használni. a 8-as számú országos főközlekedési út Várpalota és Hajmáskér közötti szakaszán egész autókaráván esett a hó fogságába. csak a honvédség segítségével tudták kiszabadítani őket. a megye más vidékein is több mint 100 különféle jármű vesztegel az országutakon. az üzemek intézmények bejáró munkásai közül többbezen hiányoztak a hét utolsó napján. a Bakony külvilágtól elzárt községeit csak lovasszánokon tudnak élelmiszert juttatni. /folyt.köv./

- 56 -

MS 1705

bb. 55. / itéletidő ... 1. folyt./ 11

somogyban talán még súlyosabb a helyzet. a dunántúlnak ezen a vidékén szombat délelőtt lényegében mind a vasúti, mind a közúti forgalom teljesen megbénult. már a péntek éjszakai órákban sok helyütt csak a honvédség segítségével tudták az elakadt járműveket kiszabadítani a hó fogságából. a megyei autópárizi vállalat ugyancsak a honvédség segítségét kérte, hogy friss kenyeret juttathasson a vasuton és közúton egyaránt megközelíthetetlen településeknek.

egy várdánál elakadt tehervonat kiszabadításán még szombaton délelőtt is száz katona és kétszáz pályamunkás dolgozott. munkájuk sajnos eléggé reménytelen, mert a véletlenül erővel tomboló szél nagyon rövid idő alatt visszahordja az eltakarított havat. a súlyos helyzetben a somogy megyei tanács végrehajtó bizottsága szombaton délelőtt utasította a járási és községi tanácsokat, hogy ahol szükséges, közmunkaerőt vegyenek igénybe. elrendelte a végrehajtó bizottság ügyeleti szolgálat szervezését is. amennyiben a közlekedési viszonyok a lakosság ellátását veszélyeztetik, kivezényelik a honvédséget.

fejér megyében ugyancsak pillanatnyi eredményeket tudtak elérni a hóakadályok elhárításán dolgozó munkások és gépek. a vihar percek alatt újabb akadályokat emelt. szombaton délelőtt már csak két út - a 70-es és a 6-os főközlekedési út - volt járható a megyében, s ezeken is csak állandóan cirkáló tisztító őrzőjáratokkal tudták többé-kevésbé biztonságosan fenntartani a forgalmat. a 8-as számú főközlekedési úton - csórnál - alakult ki a legsúlyosabb helyzet. többszáz gépkocsi rekedt meg s a szabadításukra kiküldött gépeket is foglyul ejtette a hóvihár. a nehéz helyzetben a honvédség segítségét kérték. szombaton reggel 60 munkásjárat közül mindössze kettő érkezett meg Székesfehérvárra s onnan ugyancsak kettőt tudtak elindítani. a város üzemiből körülbelül négyezren hiányoztak. a Budapest-Székesfehérvári vasútvonalon keletkezett hóakadályok miatt szombat délig egyetlen fővárosi napilap sem jutott el a megyébe. /folyt.köv./

- 57 -

MS 1710

bb. 55./ itéletidő ... 2. folyt./ 11

a székesfehérváron rekedt, vonatra váró munkásokat két jól futótt hosszú szerelvényben helyezték el, így a helyzethez képest viszonylag kényelmes körülmények között töltötték az éjszakát és a délelőttöt. a videoton rádió- és televíziógyár a honvédség segítségét kérte székesfehérváron rekedt munkásainak hazaszállításához. a bajai gyors a bártaszék-rétszilás közötti vasutvonal járhatatlansága miatt nagy kerülővel, dombóváron át jutott el budapestre. péntek reggel óta váltás nélkül dolgoznak dunaujvárosban a mentők. váltótársaik ugyanis nem tudnak eljutni a városba a környező községekből. sok esetben hősies erőfeszítésük is hiábavaló. pusztaszabolcsról végül is csak terepjáró katonai mentőkocsival tudtak a dunaujvárosi kórházba szállítani egy szülőasszonyt.

győr-sopron megyében a több mint száz távolági autóbusszjáratból alig néhány érkezett meg rendeltetési helyére. a vonatok is órákat késnek. a győri, a mosonmagyaróvári, a soproni üzemek, gyárak, hivatalok dolgozói közül mintegy 20 ezren egyáltalán nem, vagy csak késve érkeztek meg munkahelyükre. az utviszonyok rosszabbodása miatt azonban az ő hazaszállításuk is kétségessé vált. a mentőkocsik már eleve csak honvédségi kísérettel indulnak utba, de még így is csak nagy nehézségek árán, szinte lépésben tudják a bajba jutottakat kórházba szállítani.

vas megyében az összes utak járhatatlanok, községi névtáblákat és a kresz felzéseket is betemette a hó. a helyközi autóbussz-forgalom teljesen leállt. a szombathelyi járási igazgatóság óriási erőfeszítések árán tartja fenn a vonat-közlekedést szombathely és a főváros között. a vas megyei kollégiumokból már szombaton reggel hazaengedték a diákokat, a bejáró munkások és a diákok zöme szombton hiányzott munkahelyéről, illetve az iskolákból. a még közlekedő személyvonatokat is sok esetben veszik igénybe élelmiszer szállításra. a megyeszékhely környékén gazdálkodó termelőszövetkezetek szánkóval szállítanak tejet a szombathelyi üzletekbe. aggodalomra ad okot, hogy a szombathelyi vágóhídra egyetlen előállatot sem tudtak beszállítani s ez veszélyezteti a város ünnepi husellátását.
/folyt.köv./

- 58 -

NA 17¹⁵

bb. 55./ itéletidő 3. folyt./ 11

komárom megye községeinek zöme el van zárva a külvi-
lágától. a megye összes utjai járhatatlanok, csupán az 1-es
főutvonal tatabányától győrig terjedő szakaszán és a 10-es
főutvonalon tudják nagy erőfeszítéssel fenntartani a for-
galmat. az őrjárat kocsik egész nap sódzák, salakozzák o-
zakot az utakat. készletben állnak hűtők, is, hogy a-
mint az 50-60 kilométeres, helyenként 80 kilométeres se-
bességgel száguldó szél eláll, felszabadítsák a legfontosabb
utakat. a kpm dolgozó 15-16 órát töltenek pihenés nélküli a
gépeken. ha nem javul a helyzet a tanácsi közérő is igény-
be kell venni, hogy az ünnepekre is biztosítsák az élelmis-
szerellátást. az alapvető élelmiszerekből bőséges készlet van
az üzletekben. a fűszért azonban 100 fuvarral van már el-
maradva. ha nem javul a helyzet hétfőn segítséget kapnak a
honvédségtől is. a kenyér és a tej szállítása sok gondot o-
koz. a tatabányai tejüzem tankautói egy kivételével a „hó
foglyai”, és a szokásos 60 000 - 65 000 literrel szemben
csupán 3 500 liter tej érkezett be szombat délig. a megyei
tanács utasítást adott a községi tanácsoknak, a tsz szövet-
ség felkérte a termelőszövetkezeteket, hogy a szállítást
mindenütt segítsék, ajkára például csak a tsz három össze-
kapcsolt traktora tudta a szántóföldeken keresztül a kenyé-
ret beszállítani.

a bányászjáratok bár nagy késéssel, de még rendeltetési
helyükre értek, vagy legalábbis jól megközelítették azokat. a
bányászok ha kellett több kilométert is gyalogoltak a magas
hóban, hogy munkahelyükre jussanak. a szén szállítását erő-
sen akadályozta a vagonhiány.

nagyon nehéz helyzetben vannak a megye vasutásai is.
a komáromi nemzetközi átkelőhelyen péntek este óta a teher-
forgalom teljesen szünetel és a személyforgalmat is csak
nagyon nehezen tudják fenntartani. a vasutas dolgozók egy
része nem tudott szolgálati helyére utazni, s így a többiek
nagy erőfeszítéssel 12 órás műszakokban kúdenek a hóval.
/folyt.köv./

- 59 -

NA 17²⁰

bb. 55./ itéletidő ... 4. folyt./ 11

nyolc órás késéssel futott be szombaton délelben a komáromi állomásra az a szerelvény, amelyen meyeri károly, a tv riportere hozta magával gustáv husák-kal, a cskp első titkárával készített tv-rádió nyilatkozatát, hogy a nagy érdeklődéssel várt interjút a megadott időben közvetíthessék, a komáromi állomás vezetői külön villanymozdonyt bocsátottak rendelkezésre.

a hóvihár ezuttal átcsapott a duna vonalán is, s szombaton délelőtt már szinte „dunántúli állapotok”, alakultak ki az ország északkeleti vidékén, heves, borsod és szabolcszatmár megyében is. a mátrában a hó vastagsága elérte a 60 centimétert. a heves szél sok helyütt akadályokat épített. a mátra tetején elhelyezkedő falvakat gépkocsival már nem lehet megközelíteni. mátraszentimre környékén szombaton hajnalban teljesen megbénult a forgalom. az egr-i közúti igazgatóság gépei nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy legalább az élelmiszer szállítmányok továbbítását biztosítsák. borsod megyében - vihmány és fony térségében - kétméteres hótorlaszokat emelt a viharos erejű szél. különösen nehéz a helyzet miskolc-szerencs-satoraljaujhelyi közúton, ahol szombaton reggelre több mint 60 gépkocsit temetett el a hó, s ezeket csak többórás munkával tudták kiszabadítani. a miskolci közúti igazgatóság szinte tehetetlen a péntek estétől tomboló viharral szemben. szombaton lényegében már csak mentésre szorítottak. a miskolc-budapesti főútvonalon például konvojokba gyűjtik a kocsikat a nagy teljesítményű hómarókkal kísérik őket a megye határáig. a termelészövetkezetek és az állami gazdaságok láncfalpas traktorai ugyancsak résztvesznek a hó elleni küzdelemben. az ország más vidékeihez hasonlóan itt is hősi munkát végeznek a mentők. szerencsés térségében három mentőkocsit is foglyul ejtett a hó.

a betegeket vonattal továbbították. a mentőkocsik pedig még szombaton délelben is mentésre vártak. egy taktaközi, amúttól három kilométernyire fekvő tanyán - mivel a szülőasszonyt a kocsi képtelen volt elszállítani - a mentők helyszínen s minden komplikáció nélkül levezették a szülést. időközben a mentőautót teljesen betemette a szél. / mti/

- 60 -

MA 1720

bb. 60. Ünnepszég debreczenben az ideiglenes nemzetgyűlés megalakulásának 25. évfordulója alkalmából

hgy/11 -cz

1969. december 20.

negyedszázaddal ezelőtt - 1944. december 21-én - a történelmi múltú debreczenben tartotta megalakuló ülését a felszabadult országrész képviselőiből összehívott ideiglenes nemzetgyűlés. nemzeti újjászülésétünk e nevezetes évfordulója alkalmából, a huszonöt évvel ezelőtti történelmi napokra emlékezve a forradalmi munkás-paraszt kormány, az országgyűlés és a hazafias népfront országos tanácsa, az ideiglenes nemzetgyűlés megalakulásának 25. évfordulója alkalmából az ősi falak között, a kollégium oratóriumában szombaton délután Ünnepi Ülést tartott, amelyre az ország minden részéből több mint háromszáz vendég érkezett a zászlódiszt öltött városba.

a jubileumi Ünnepszég színhelyén - ahol történelmünk folyamán kétszer ülésezett az országgyűlés - akárcsak negyedszázaddal ezelőtt, most is vörös rózsacsokrot helyeztek el kossuth lajos helyén.

az Ünnepszég elnökségében foglalt helyet losonczy pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, fock jend, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, biszku béla, gáspár sándor, kállai gyula, nemes dezső az mszmp politikai bizottságának tagjai, dr. ajtai miklós és ilku pál a politikai bizottság póttagjai, pullai árpád, az mszmp központi bizottságának titkára, dr. erdei ferenc, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára, puja frigyos a külügyminiszter első helyettese, karakas lászló, az mszmp hajdu-bihar megyei bizottságának első titkára, dr. amb-rus istván, a hajdu-bihar megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke, dr. ács istván, debreczen megyei jogú városi tanács végrehajtó bizottságának elnöke, valamint bakó kálmán, csala istván, csirmaz dezső, gergely lajos, id. komócsin mihály, macskási józsef, oszip istván, pintér andrás, sztankó mátyás, az ideiglenes nemzetgyűlés tagjai, továbbá dr. bartha tiber, az elnöki tanács tagja, a tiszntúli református egyházkerület püspöke, szabó istván, az elnöki tanács tagja, a nádudvari vörös csillag termelészövetkezet elnöke, hajdu jános, laboncz andrás, nagy gábor, id. tarcsai mihály, tóth mihály a munkásmozgalom régi harcosai, dobi gyuláné a debreceni dohánygyár szocialista brigádvezetője, dusnoki józsef a hajdu megyei állami építőipari vállalat szocialista brigádvezetője, nolló jános, a debreceni járműjavító szocialista brigádvezetője.

/folyt.köv./

- 61 -

MA 1730

bb. 60./ Ünnepség ... 1. folyt./ 11

az elnökségben foglalt helyet Hoang-Luong a vietnami demokratikus köztársaság-, Vaszil Bogdanov, a bolgár népköztársaság-, F. J. Tyitov, a szovjetunió, Dumitru Turcus, a román szocialista köztársaság-, Geza Tikvicki, a jugoszláv szocialista köztársaság budapesti nagykövete, Bogumił Dabrowski, a lengyel népköztársaság-, Dr. Oldrich Mohelski, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője és Erhard Dechnik a német demokratikus köztársaság nagykövetségének másodtitkára.

résztvettek az Ünnepségen Benkei András, Dr. Biró József, Bondor József, Dr. Horgos Gyula, Dr. Lévárdi Ferenc, Nagy Józsefné, Vályi Péter a kormány tagjai, valamint az ideiglenes nemzetgyűlés számos tagja, közelebbi vezető személyiségek, a társadalmi- és tömegszervezetek képviselői.

az Ünnepséget Kállai Gyula az országgyűlés elnöke nyitotta meg.

/ Kállai Gyula beszédét mai bb. 1. -es számú hírünkben közöltük, az e m b a r g ó feloldjuk! /

Kállai Gyula megnyitója után Losonczi Pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke mondott ünnepi beszédet., mai bb. 2-es sz. hírünkben közöltük, a z e m b a r g ó t fel-

oldjuk!! /

az ünnepi beszéd elhangzása után Dr. Ács István Debrecen megyei jogú városi tanács végrehajtó bizottságának elnöke a város lakói nevében üdvözölte a megjelenteket. - nagy megtisztelés számunkra, - mondotta - hogy a történelmi sorsforduló napjaiban városunk adhatott otthont az ideiglenes nemzetgyűlésnek, az ideiglenes kormánynak. az 1848-49-es szabadságharc, az 1849. április 14-én - a történelmi helyen - deklarált magyar függetlenség ugyan elbukott, de az 1944.-i decemberi folytatás - a kommunista párt vezetésével, a felszabadító szovjet nép szüntelen segítségével és támogatásával - végérvényesen győzött. valóban lett magyar ujjaszületés!

/folyt.köv./

11

- 62 -

NA 1735

bb. 60./ Ünnepség ... 2. folyt./ 11

- városunk dolgozói az elmúlt 25 év során a történelmi hagyományokhoz méltóan, felelősségteljesen vettek részt a szocializmus építésében. összhangban az ország egészének fejlődésével, az egykori alföldi mezőváros a mai tisztán legnagyobbs ipari városa. szocialista építmunkánk eredményeként Debrecenben olyan új üzemek jöttek létre, mint a magyar gördő-lőcsapágy művek, a Biogal, a Ruhagyár, a Medicor, a Műanyaggyár, stb. mezőgazdaságunk is megerősödött, a termelőszövetkezeti dolgozók és vezetők példamutatóan vesznek részt a szocialista alkotó munkában. Debrecen mindig jelentős szerepet játszott a kulturális haladásbanis, hat egyetemén, illetve főiskoláján, tizenöt középiskolájában ötvenegy általános iskolájában a dolgozók gyermekeinek tízezrei tanulnak. a város az elmúlt negyedszázad során elismerésre méltó eredményeket ért el a tudomány, az irodalom és a művészet terén is.

- nem akarjuk azt állítani, hogy minden rendben van, vannak még bőven kihasználatlan lehetőségek mindennapi munkánkban. mindenkor készek vagyunk azonban arra, hogy feladatainknak becsülettel eleget téve, képességünk legjavát adva, a történelmi múlthoz - 1848. és 1944. hagyományaihoz - méltóan dolgozzunk a szocializmus ügyéért, városunk és egész hazánk javára.

/folyt.köv./

bb. 56. a dolgozók gyorsíró- és gépiróversenyének eredménye

1 bc/tné/e hgy

1969. december 20.

az országos gyorsíró- és gépiró versenybizottság Szombaton délután hirdette ki a dolgozók ideai gyorsíró- és gépiróversenyének eredményét.

gyorsírásból a percnként 450 és 400 szótag sebességű versenyek győztese Dr. Baczony László, a magyar távirati iroda főmunkatársa. mindkét fokon második helyezett: Fenyvesi Mária /magyar távirati iroda/, harmadik: Dr. Kiss Károly /hírlapkiadó vállalat/.

a 350 szótagos fokon Soós László /16. kerületi gépiró és gyorsíró iskola/, a 300 szótagos fokon Dóra Lászlóné /mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium/, a 250 szótagos fokon holtversenyben Pályi Erzsébet és Turisz Lászlóné /könnyűipari minisztérium/, a 200 szótagos fokon Falbisz Zsuzsanna /magyar nemzeti bank fejei megyei igazgatósága, Székesfehérvár/ érte el a legjobb eredményt.

/folyt.köv./
:16.45/e

- 63 -

NA 1735

bb. 56. /a dolgozók...folyt./e

a gépirásból a 15 perces másolásban a percenként 450 leütés feletti sebességi csoport első helyezettje rajkai arturné. a 350 leütés feletti csoport győztese kiss zsuzsa /hírlapkiadó vállalat/. a 250 leütés feletti csoportban blaskovits károlyné /mszp szolnok megyei bizottsága/ győzött.

a gyorsírási csapatverseny győztese a közhivatali kategóriában a könnyűipari minisztérium, a vállalatok csoportjában a magyar távirati iroda. gépirásból a közhivatalok között az országos tervhivatal, a vállalati csoportban a hírlapkiadó vállalat, a tömegszervezetek között az mszp bács-kiskun megyei bizottságának csapata ért el első helyezést.

a munkahelyek között kiírt pontszerző versenyt mind gyorsírásból, mind gépirásból az országos tervhivatal nyerte meg./mti/

bb. 57. bővült az egri tanárképző főiskola

vid-kz/tné/e hgy

1969. december 20.

uj, 18 millió forintos költséggel emelt épületekkel gazdagított egerben a ho si minh tanárképző főiskola. az új épületekben három tanszék - a matematikai, a fizikai és a kémiai - kapott helyet, itt helyezkedik el továbbá a főiskola új, korszerű konyhája, étterme is. a bővítéssel hosszú távra megoldották a matematikai, fizikai és kémiai általános iskolai tanárok képzését. /mti/

bb. 58. végleges Lottó nyereményjegyzék

gk/e hgy

1969. december 20.

az 51. játékhéten öttalálatos Lottószelvény nem volt. az egyes osztályokra jutó nyereményösszegek a nyereményilleték levonása után a következők: a négytalálatos szelvények száma 52 darab, a nyeremény egyenként 75 446 forint. három találatot 5155 fogadó ért el, nyereményük egyenként 381 forint. a kéttalálatos szelvények száma 150 035, ezekre egyenként 16 forintot fizetnek. /mti/

16.50/e

NF 1705

bb. 61. javítások kállai gyula beszédére

hgy/e

1969. december 20.

a bb. 1. sz. hír második folytatásának utolsó bekezdésében a 3. sorban az „eléször,” szó helyett u j b á l irandó.

a bekezdés 6. sorának végén a szöveg helyesen: ...fasizmus-sai, s szövetséget...

a bekezdés utolsó mondatához a következő szöveget kérjük pótolni: ez a szövetség és barátság nemzeti létünk szilárd és megingathatatlan támasza lett.

a 3. folytatás első bekezdésének 8. sorában kimaradnak a következő szavak: „az ideiglenes nemzetgyűlés és kormány,” a mondat tehát így kezdődik és a további javításokat is figyelembevéve így hangzik: a néptömegek forradalmi lelkesedésére, kiapadhatatlan energiájára és munkakészségére támaszkodva, sok harc és nehézség árán szélesre tárta a kaput azon a...

ugyanennek a bekezdésnek alulról számított 5. sora végén: a „dolgozik,” szó helyett f á r a d o z í k irandó.

a következő bekezdés első sorában a „megkérem,” szó helyett f e l k é r e m irandó. /mti/

bb 62. hazánkat is elérte az influenza

1 ms/tr/ny hgy

1969. december 20.

dr. kátay aladár, az egészségügyi minisztérium közegészségügyi-járványügyi felügyeleti főosztályának vezetője arról tájkoztatta dr. majercsik sándort, az mti főmunkatársát, hogy az influenza, ha bár egyelőre csak szórványosan, hazánkat is elérte.

az ország déli határszéléről három egymástól meglehetősen távol eső községből jelentettek járványos gócot. kunbaján, dunaszekcsén és murakeresztúron két nap alatt összesen 450-en betegedtek meg influenzás tünetekkel. a laboratóriumi vizsgálatok folyamatban vannak. az elmúlt napokban életbe léptetett figyelőszolgálat az említett három községen kívülsehonnan sem jelzett járványos gócot, bár szórványos megbetegedések másutt is előfordulhatnak. az országos közegészségügyi intézet laboratóriumi vizsgálatai eddig egyetlen esetben mutatták ki az a/2 honkong vírus jelenlétét, egy jugoszláviából hazatért budapesti lakosnál, aki hazaérkezése után itthon betegedett meg. budapesten a hét napon aluli táppénzesállomány emelkedése körülbelül olyan mértékű, mint a legutóbbi járvány emelkedésének kezdeti szakaszában volt.

/folyt köv/

-65-

NF 1740

bb 62. / hazánkatfolyt/ny

a sajtóban a különböző országokban fellépett erős influenza járványokról gyakran megjelent hírekkel kapcsolatban dr. Kátay Aladár elmondotta hogy az országos közegészségügyi intézet az idén minden korábbinál nagyobb mennyiségű oltóanyagot készített. az oltóanyagot a köjál-ok között szétosztották és az oltást nagy részben már el is végezték. az influenza elleni védőoltás egészen más jellegű, mint a különböző betegségek megelőzésére alkalmazott tömeges oltások. influenza ellen a leginkább rászorulókat lehet és kell oltani, tehát idült betegeket, öregeket, akinek állapotában az influenza súlyosbodást okozhat. egészséges emberek általában könnyebben veszeli át az influenzát. az utóbbi idők járványai enyhék voltak és az eddigi hírek szerint a mostani is ilyen.

elmondotta, hogy sehol a világon nem alkalmaznak tömeges oltásokat az influenza ellen. az egészségügyi világszervezet megítélése szerint a járványok még általános oltás esetén sem volna elkerülhetők, mert az oltóanyag hatékonysága mintegy 60 százalékos. éppen ezért a világszervezet is csak a leginkább veszélyeztetettek beoltását tartja szükségesnek.

a megelőzésnek főleg a szövődmények elkerülésének az általános egészségügyi szabályok gondos megtartásán, a vitaminokban, fehérjékben gazdag táplálkozáson túl, nagyon fontos eszköze, hogy aki megkapta a betegséget, maradjon otthon, vendégeket ne fogadjon és lázas állapotban maradjon ágyban. így enyhe lesz a betegség lefolyása, és elkerülhető mások megfertőzése is. /mti/

rendkívüli mértékben megnőtt az igény az influenza elleni védőoltásokra.

embargo 19 óráig !

bb 59. csémi károly moszkvába utazott

gg/ny hgy

1969. december 20.

a varsói szerződés tagállamai honvédelmi miniszterei bizottságának ülésére - a betegszabadságon levő honvédelmi miniszter helyett - moszkvába utazott csémi károly altábornagy, a magyar főphadsereg vezérkari főnöke, a honvédelmi miniszter első helyettese. /mti/

-66-

17.00/ny

PA 1745

bb 63. megbénult a távolsági közlekedés a dunántúlon

1 kf/j-ju 1e hgy

1969. december 20.

a napok óta tartó erős havazás, a dühögő vihar komoly gondot okoz a közlekedésnek. a dunántúlon ugyszólván megbénult a távolsági forgalom. a városok közül szombaton csak győr volt elérhető, az is kerülővel, a 10-es úton. a helyzet nyugat-dunántúlon a legsúlyosabb, győr megyében szinte valamennyi ut járhatatlanná sok jármű rekedt az utakon, s a vihar miatt még hómarók is elakadtak. szombathely megközelíthetetlen.

a vasutnál változatlanul tart a dunántúli hócsata, de a hóesés, a száguldo szél már a tiszántúltra is áttért, s veszélyezteteti a szolnok és a miskolc környéki közlekedést is. szombaton reggel budapestről a nagykanizsai gyorsvonatot nem indították el, helyette személyvonattal próbálkoztak, de az sem tudott átjutni a hóakadályokon. sok helyen két-három mozdony vonataja a szerelvényeket, mégis nehéz a közlekedés. budapest-székesfehérvár-szabadbattyán-fápolca között és budapest-székesfehérvár-siófok-kaposvár között nem járnak a vonatok, s veszélyeztetett a budapest-veszprém-külső-szombathely közötti vasútvonal közlekedése is. a dunántúli szárnyvonalakon megbénult a forgalom.

a MÁV vezérigazgatósága hivatalos közleményt adott ki, amelyben kéri a közönséget, hogy székesfehérváron túlra, nagykanizsra, illetve fápolcra, keszthely felé ne induljanak el, egyébként is csak a leghalaszthatalanabb esetekben üljenek vonatra, s akkor is előtte mindenképpen érdeklődjenek a közlekedési lehetőségekről. a vonatok indulásáról éjjel-nappal a következő telefonszámokon adnak felvilágosítást: budapest, keleti-pályaudvar 429-150, 429-153-tól 159-ig, 227-860, 227-863-tól 869-ig; budapest nyugati-pályaudvar 315-346; budapest-déli-pályaudvar 351-512. ezeken kívül a MÁV vezérigazgatóságán minden forgalmi ügyben éjjel-nappal felvilágosítást adnak a 428-518, a 428-730 és a 429-780 telefonszámokon.

a MÁV minden technikai felszerelését, dolgozóit munkában tartja, hogy a legsürgősebb szállításokat lebonyolíthassa, a nemzetközi forgalmat fenntarthassa. a vasutasok munkáját magyar és szovjet katonai alakulatok segítik. a vasutnál egyebek között több száz adminisztratív dolgozó munkálkodik a hó elleni küzdelemben.

/ folyt. köv. /

17.10/10

-67-

PA 1745

bb 63. / megbénult a ... 1. folyt./-ju

a rossz közúti helyzet miatt a fővárosból szombaton egyetlen mávaut-járat sem indult el a dunántúlra, s onnan sem érkeztek autóbuszok. a megyei aköv-ök a városi közlekedést is nehezen tartják fenn. a megyei távolsági járatok egy része - például miskolctól északra, a mátrában, nyíregyháza környékén, kecskemét környékén - nem közlekedik, másutt egy-három órás késéssel járnak az autóbuszok. /mti/

bb 64. budapesten ülésezett a magyar-csehszlovák kulturális munkabizottság aláírták a jövő évi jegyzőkönyvet

1 fe/tr-ju hgy

1969. december 20.

a magyar-csehszlovák kulturális munkabizottság december 19-én és 20-án budapesten tartotta xi. ülését. a magyar küldöttséget molnár jános művelődésügyi miniszterhelyettes, a csehszlovák delegációt josef rehák, a cseh szocialista köztársaság kulturálisügyi miniszterhelyettese vezette. az ülésen a felek kölcsönösen tájékoztatták egymást a kulturális élettel kapcsolatos gazdasági kérdésekről. megtárgyalták az együttműködés lehetőségeit a képzőművészet területén, valamint a kulturális munkabizottság további tevékenységének kérdéseit.

szombaton aláírták a két ország közötti kulturális munkaterv 1970. évre szóló kiegészítő jegyzőkönyvét. ennek értelmében bővítik a közvetlenül együttműködő felsőoktatási intézmények körét. megállapodtak, hogy kölcsönösen lehetőséget biztosítanak önköltséges tanulmányok folytatására a két ország felsőoktatási intézményeiben.

a megállapodás értelmében 1970-ben csehszlovákiában vendégszerepel a pécsi balett, a vigszínház és a fővárosi operettszínház társulata. budapestre látogat a szlovák filharmónia zenekara, a balett-praha együttes, és a spejbl és hurvinek bábszínház. jövőre a többi között utz béla és kokas ignác műveiből rendeznek kiállítászt csehszlovákiában.

josef rehák miniszterhelyettest budapesti tartozkodása alkalmából fogadta ilku pál művelődésügyi miniszter. /mti/

NA 17⁵⁰

-68-

bb 65. husák interju a magyar rádióban és tv-ben

-ju hgy

1969. december 20.

gustav husák a csehszlovák kommunista párt központi bizottságának első titkára interjút adott meyeri károlynak, a magyar rádió és televízió főszerkesztőjének.

az alábbiakban közöljük a kérdéseket és a válaszokat

x x x

1. szeretném az interjút egy személyes kérdéssel kezdeni. hogyan értékeli husák elvtárs azt a tárgyalást, amelyet csütörtökön kádár jános elvtárral folytatott?

mi nagyon elégedettek vagyunk ezekkel a tárgyalás/át. kölcsönösen tájékoztattuk egymást pártjaink és országaink helyzetéről. megtárgyaltuk a csehszlovák-magyar kölcsönös kapcsolatokat és amint a kommunikáció is kifejeztük egy sor nemzetközi kérdéssel, amelyek minket érintenek. meg kell mondanom, hogy kádár elvtárral való találkozásainkon immár hagyományosan teljes nyíltsággal elvtársi légkörben és őszintén tárgyalunk meg egymással. kölcsönösen érint és érdekel minket. nagyra értékelem, hogy kádár elvtárs olyan nyíltan közelíti meg a problémákat, oly megértéssel viseltetik a csehszlovákiai helyzet iránt és nagyrabecsülöm személyes tapasztalatait. a magyar szocialista munkáspárt, a magyar nép tapasztalatai nagyon értékesek a mi problémáink megoldásához. igyhát azzal foglalkozom össze válaszként, hogy mi nagyon elégedettek vagyunk ezzel a kétnapos látogatással. meggyőződésünk, hogy hozzájárul a kölcsönös megértés és együttműködés elmélyítéséhez testvérpártjaink és országaink között.

2. husák elvtárs a szeptemberi plenumon elmondott beszédében hangsúlyozta: „tul vagyunk a mélypontra, vajon mit jelent ez közelebről? hol tart a konszolidációs folyamat? milyen ideológiai, politikai harcot folytat a cskp a szocializmus pozícióinak megszilárdításáért?

/ folyt. köv. / T minden kérdést, ami

17.50/ju

-69-

NA 18³⁰

- a konszolidáció magasabb fokára...
 zetet. amikor pártunk központi bizottságának ez évben tartott
 áprilisi plénumán megválasztották az új vezetőséget, akkor -
 azt mondhatom - csúcspontján volt a válság csehszlovákiában,
 pártunkban és egész társadalmunkban. ezért az első három-négy
 hónapban egy sor intézkedést kellett megvalósítani, hogy nyugodt
 legyen, hogy az emberek normálisan dolgozhassanak, szükség
 volt egy sor népszerűtlen intézkedésre is, hogy kialakuljanak
 a konszolidáció feltételei. bizonyára ismeretes, hogy külön-
 böző szocialistaellenes jobboldali erők még ez év augusztusában
 nyilvános megnyilvánulásokat, demonstrációkat és hasonló ak-

ciókat kíséreltek meg. ezeket az akadályokat legyőztük és így
 állapíthattuk meg a szeptemberi plénumon, hogy a konszolidáció
 első stádiumát a pártban, a társadalomban elértük és most jobb
 feltételekkel rendelkezünk ahhoz, hogy továbbfejlesszük harcun-
 kat a csehszlovákiai viszonyok normalizálásáért. pártunk, nez-
 zeteink kivezetéséhez a válságból a központi bizottság május-
 ülése adta meg az alapvető irányvonalat, majd a következő sza-
 kaszban ezt a kb szeptemberi ülése vitte tovább. lényegében a
 marxista-leninista alapelvek megújításáról van szó pártunk éle-
 tében, fejlődésében, építésében és ezeknek az elveknek az érvé-
 nyesítéséről társadalmunk fejlődésében. harcot kellett indíta-
 nunk azok ellen az erők ellen, amelyek a csehszlovák társadalom
 válságának okai voltak. fel kellett tárni és fel kellett számol-
 ni a válság okait és gyökereit, megkeresni az előrevívő megoldá-
 sást. elsősorban azokkal az erőkkel kellett ideológiai harcot
 vezetnünk, amelyek tavaly s ennek az évnak az első felében zürza-
 varba, válságokba, bizonytalanságba döntötték társadalmunkat,
 mind politikai, mind pedig gazdasági szempontból. ez a harc
 aránylag messzire jutott már. ma azt mondhatjuk, hogy társadal-
 munk már kialakítja a békés fejlődés feltételeit, népünk számára
 politikai és gazdasági téren egyaránt. az április óta eltelt né-
 hány hónap alatt a konszolidáció jelentős fokára jutottunk. nin-
 csenek olyan illúzióink, hogy minden területen győztünk és min-
 dent megoldottunk. éppen ellenkezőleg. bár bizonyos sikereket
 elértünk már, a munka tekintélyes része még előttünk áll a
 szocialistaellenes, a jobboldali erők ellen vívott harcban, s
 mindenekelőtt pártunk pozitív programjának megvalósításában,
 amely a szocialista építés husz éves hagyományaihoz kapcsolódik,
 mindazokhoz az eredményekhez, amit 1968 januárja hozott, s
 amely magába foglalja azoknak a társadalmi, politikai, gazdasá-
 gi problémáknak a pozitív megoldását, melyekre a csehszlovák
 társadalomnak most szüksége van. ezek nagy vonalakban konszoli-
 dációs folyamatunk lépcsői.

/folyt.köv./
 18.07/e

NA 1840

3. hogyan hajtják végre a pártszervezetek a központi bizott-
 ságnak azt az irányvonalát, hogy türelmesen kell bánni a megté-
 vedtekkel, azonban határozottan fel kell lépni azokkal szemben,
 akik bünt követtek el a szocializmus és az internacionalizmus
 ellen?

- azt az irányvonalat, amelyet pártunk központi bizottsága-
 nak májusi plénuma szabott meg, majd szeptemberben megismételt,
 és megerősített, egészében elfogadták pártszervezeteink és azt
 mondhatjuk, hogy ériási többségben meg is valósítják. termé-
 szetesen a másfél év nagyon felkorbácsolta nálunk a szenvedélye-
 ket, éles belpolitikai harc tört ki, s ahogy az a harcban lenni
 szokott, tovább erősödtek a szenvedélyek, néha erősödik a türel-
 metlenség és elsietnek döntéseket. a politikai harcot a szocialis-
 taellenes jobboldali opportunisták ellen vivjük, harcunk el-
 sősorban ezeknek az erőknek a szervezői ellen irányul. sajtánk,
 tömegkommunikációs eszközeink, politikai szerveink most azt tár-
 ják fel: miért és milyen módon támadtak a szocializmus alapjai,
 pártunk pozíciója ellen, a szocialista országokkal fennálló in-
 ternacionalista testvériség ellen. intézkedéseinknek a politikai
 harcban elsősorban a szervezőket kell elérniük, a kezdeményező-
 ket, akik tudatosan a szocializmussal vagy pártunk ideológiájával
 szemben ellenséges álláspontot foglalnak el. a másfél év alatt
 sok embert távoztattunk meg. ezekkel az emberekkel, ahogy azt
 központi bizottságunk határozata leszögezi, türelmesen kell be-
 arányítani, politikailag kell őket meggyőznünk, magunk mellé kell
 őket állítanunk, mert a kommunisták párt munkájának értelme a szé-
 les dolgozó tömegek bizalmának megnyerése egész politikája számá-
 ra. ha tehát egyenesen akarok válaszolni az önk kérdésére, azt mond-
 hatom, hogy pártszervezeteink, társadalmunk nagyrésztében helye-
 sen valósítják meg ezt az alapvető természetesen vannak szélsősé-
 ségek, mint ahogy az életben mindig lenni szokott. az egyik
 szélsőség szerint nem történet semmi, felesleges bírálgatni, har-
 colni - bocsásunk meg egymásnak és felejtsünk el mindent. ez a
 jobboldali opportunisták álláspont. a másik szélsőség képviselői
 - és ezek véleménye talán személyi okokból vagy politikai értet-
 lenségből fakadnak - a szó bizonyos értelmében revansot akarnak
 venni az 1968-as évről, vagy elégedetlenek a mai intézkedéseink
 utemével. bizonyos radikális tendenciák is előfordulnak, amelyek
 ugyancsak helytelenek. a politikai harcban azonban ilyen szélsősé-
 ségek mindig előfordulnak, véleményem szerint ezek egészében peri-
 férikusak, a fő áramlaton kívül vannak, s fokozatosan ezekkel
 is rendbe jövünk. a központi bizottság azt az alapvető, amelyet
 önk kérdésükben érintettek, fenntartja és átviszi a gyakorlatba,
 rendet fog teremteni a szélsőséges tendenciák között.

/folyt.köv./
 18.18/e

NA 1850

4. melyek az elgondolásai a csehszlovák párt- és állami vezetésnek az ország gazdasági helyzete megjavításával és a gazdasági problémák megoldásával kapcsolatban?

- ez bonyolultabb kérdés, mert a csehszlovák gazdasági nehézségek okai egyrészt régiak, sok évesek, másrészt pedig a legutóbbi másfél év alakulásából következnek. körülbelül tíz éve sokasodnak csehszlovákiában a problémák, amelyek magából a struktúrából, tervünk koncepciójából következtek. az 1961-64-es években ezért következett be társadalmunkban gazdasági stagnálás, bizonyos fajta válsághelyzet, amelyet lényegében máig sem haladtunk túl. más kérdés, más kategóriába tartozik az, hogy már körülbelül 1966-67 óta megkezdődött nálunk a tervszerű irányítás lazulása. azután 1968-ban a tervszerű irányításról lényegében lemondunk. megbomlott a gazdasági vezetés és ösztönösen előretörték olyan tendenciák, amelyek az egész népgazdaság mélyreható nehézségeit okozták. nagyon gyorsan erősödtek az inflációs tendenciák, nem ellenőrizték a munkahelyeket, az árak, a beruházások mozgását, széthullott a külkereskedelem állami irányításának rendszere. mindezek a régi és főleg új okok nagy feszültséget teremtettek a piacon és rendkívül nagy gondokat okoztak a csehszlovák népgazdaságban. a párt és az állam vezetőinek elsősorban ennek az inflációs folyamatnak a megállítására kellett összpontosítaniok figyelmüket, mert mindez rendkívül veszélyes helyzetbe sodorta gazdaságunkat. ezért a pártvezetés és a csehszlovák kormány már május óta igyekszik megújítani társadalmunk tervszerű irányítását, mindenekelött megállítani az árak, a bérek, a beruházások ösztönös mozgását és mindinkább megvalósítani a külkereskedelem ellenőrzését. az első szakaszban olyan irányu konszolidáció a célunk, hogy a csehszlovák népgazdaság ne ösztönös módon fejlődjön, hanem tervszerű irányítása és vezetése legyen és megvalósuljon a gazdaságirányítás új rendszere. e néhány hónap alatt elértünk bizonyos sikereket ezen a területen is. az üzemi dolgozók kezdeményezésének köszönhetjük, hogy az utóbbi hónapokban sikerült bizonyos mértékig csökkenteni a piac feszültségét. most hagyta jóvá a parlament a jövő évi költségvetést. ezekben a napokban tárgyaljuk az 1970. évi gazdasági tervet. igyekszünk lerakni a következő évre mind a csehszlovák népgazdaság konszolidálásának, mind pedig a tervszerű irányításnak az alapjait.

/folyt.köv./

18.28.e

NA 1835

keressük a csehszlovák népgazdaság számára alkalmas koncepciót, mert nem akarunk visszatérni a terv lebontásos irányítás régi rendszeréhez, és természetesen nem folytathatjuk a teljesen ösztönös, időzjelben mondva „piaci gazdálkodást”, sem, amely a gazdasági katasztrófa küszöbére juttatott bennünket. a központi bizottság januári ülésén tárgyaljuk meg a gazdasági koncepciót és az ebből folyó konkrét feladatokat. amennyiben sikerül a következő év folyamán stabilizálni gazdaságunkat, megszüntetni e veszélyes, ösztönös folyamatokat, és bekövetkezik a normális, tervszerű fejlődés, akkor a következő ötéves tervben megszüntethetjük a csehszlovák népgazdaság régi válság-okait és hozzáfoghatunk népgazdaságunk strukturális átépítéséhez, a technológiai folyamatok felújításához, egyszerűen szólva: a csehszlovák népgazdaság modernizálásához, összefüggésben a nemzetközi munkamegosztással. kis ország vagyunk, komoly kooperációra kell számítanunk, elsősorban a többi szocialista országgal. így kell leraknunk a csehszlovák népgazdaság további fejlesztésének alapjait. tehát, hogy összefoglaljam: az első szakaszban ebben az évben, a következő évben, sőt talán még 1971-ben is, rendet kell teremtenünk az inflációs tendenciák körül, bizonyos összhangba kell hoznunk a béreket, az árakat és a beruházásokat. így tudjuk lerakni a csehszlovák népgazdaság szilárd alapjait a következő szakasz számára. a következő ötéves tervben fel akarjuk számolni a csehszlovák gazdaság strukturális felépítésében lévő hibákat. az új technika a modern technika felé orientálódunk és széles körben igyekszünk kihasználni a kooperációt a szocialista országokkal. körülbelül ez pártvezetésünk, kormányunk koncepciója és célja. minden valószínűség szerint így fogunk erről beszélni központi bizottságunk 1970 januári plenáris ülésén is.

5. képet szeretnénk kapni arról, hogy melyek a mai csehszlovák külpolitika legfőbb teendői? hogyan vesz részt, milyen diplomáciai erőfeszítéseket tesz az európai biztonsági konferencia összehívásáért és sikeréért?

- alapvető külpolitikai feladatunk az volt, hogy normalizáljuk viszonyunkat a szovjetunióval és a szocialista országokkal. a tavalyi belpolitikai fejlődés következtében ugyanis - mint ismeretes - romlottak kapcsolataink a szovjetunióval, valamint a többi testvéri országgal és csehszlovákia bizonyos értelemben politikai elszigeteltségben élt. ezért pártunk vezetésének és kormányunknak fő erőfeszítései a szovjetunióval és a többi testvérországgal való normális testvéri, elvtársi kapcsolatok megújítására irányultak. e feladat sikeres végrehajtása lehetővé teszi csehszlovákia számára, hogy teljes mértékben tevékenykedjék a külpolitika egész területén és aktívabb legyen a nemzetközi politikában.

/folyt.köv./
18.33/e

NA 1900

bb. 65. /husak...5.folyt./e

külpolitikai irányzatunk egészét tekintve a többi szocialista országgal közös célokat követünk. csehszlovákia kommunista pártjának alapvető álláspontját megtárgyaltuk a többi kommunista- és munkáspárttal együtt ez év júniusában a kommunista- és munkáspártok moszkvai tanácskozásán. nemrég zajlottak le moszkvában a varsói egyezmény hét országának közös tanácskozásai. megtárgyaltuk közös álláspontunkat a külpolitikai kérdésekben. eszerint cselekszünk, szolidárisan a többi testvéri párttal és országgal. alapvető érdekünk, hogy megoldódjanak a biztonság kérdései, elsősorban Európában, hiszen csehszlovákia volt az első államok egyike, amelynek nemzeti és állami függetlenségét felszámolta a fasiszta németország. súlyos tapasztalatokat szereztünk a nemzeti és állami függetlenségért vívott harcban és nem szabad megfeledkezni arról sem, hogy hazánk az imperia- lista tábor határán fekszik. éppen ezért legfőbb érdeke, hogy Európában megújuljanak a békés, normális élet feltételei, a normális államközi kapcsolatok. erről szólt a rude pravo-nak adott interjúm is, amelyben az új bonni kormányt címezve arról beszéltem, hogy a mi részünkről megvan a jószándék a normális kapcsolatok megvalósítására, természetesen nem olyan alapokon, amilyeneket a bonni kormány a múlt években alkalmazott. az új bonni kormányt alapvetően át kellene értékelnie a német szövetségi köztársaság politikáját, hogy a normalizálás megvalósulhasson. egyszóval igyekszünk a magunk lehetőségei közt, mint kis nemzet, segíteni a békés célokat Európában, az európai biztonságot, szolidárisan együtt haladva a többi szocialista országgal.

6. hogyan alakultak a legutóbbi periódusban csehszlovákia kapcsolatai a szovjetunióval, valamint a többi szocialista országgal?

- ez nemzeteink létének, békés életének és a szocialista társadalom fejlesztésének alapvető kérdése. éppen ezért pártunk új vezetősége és kormányunk rendkívüli figyelmet fordított kapcsolataink normalizálására a szovjetunióval és a többi szocialista országgal. megtettünk mindent, hogy ezek a kapcsolataink a régi baráti, szövetségi viszonyra váljanak. anélkül, hogy részletekbe bocsátkoznék, kijelenthetem, hogy néhány hónap alatt sikerült teljesen rendezni kapcsolatainkat a szovjetunióval és a többi szövetséges országgal.
/folyt.köv./
18.55/e

- 74 -

NA 1985

bb. 65. /husak...6.folyt./e

mindez az egész világ és a mi népünk számára is kifejezésre jutott a csehszlovák állami- és pártdelegáció legutóbbi szovjetunióbeli látogatásakor. megnyilvánult ez a jóbaráti szövetségi kapcsolatok megújulásában. ma elmondhatjuk, hogy jók a kapcsolataink a szovjetunióval és a többi testvérországgal, mind párt, mind állami-, mind gazdasági vonalon, a társadalmi szervezetek között, bár itt-ott vannak hiányosságok is, elsősorban kulturális területen. egészében azonban azt mondhatjuk, hogy a szovjet elvtársak és a többi baráti országbeli elvtársak segítségével és teljes megértésével sikerült megújítanunk jó szövetségi, testvéri együttműködésünket. így tehát legfőbb feladatunkat, külpolitikai kapcsolataink tekintetében, eredményesen megoldottuk. ma elmondhatjuk, hogy csehszlovákia szilárd része a szocialista tábornak, megbízható partner és szövetséges, ami létérdeke a mi népünknek, s egyúttal a szocialista tábor közös érdeke is.

7. figyelembe véve az eddigi gazdasági és politikai intézkedéseket, husak elvtársa véleménye szerint melyek a legfontosabb sorunkövetkező feladatok jelenleg csehszlovákiában?

- azt a feladatot, amelyet az év áprilisában vállaltunk, hogy kivezetjük pártunkat és nemzeteinket a válsághelyzetből, teljes egészében be kell fejeznünk. 1970-ben tehát be kell fejeznünk a konszolidációs folyamatot pártunkban, társadalmi szervezetekben, egész társadalmunkban és le kell raknunk a népgazdaság konszolidálásának alapjait. ez az általános meghatározás, amelynek az egyes területeken természetesen megvannak a maga részfeladatai. tehát folytatnunk kell azoknak a feladatoknak a végrehajtását, amelyeket a májusi és szeptemberi plánumokon tűztünk magunk elé, társadalmunk minden területén. konkrétan valószínűleg a gazdasági kérdések kerülnek fokozatosan egyre jobban előtérbe. ezért is foglalkozunk az utóbbi időben legfőbbbet a gazdasági tervekkel, kidolgozásokkal, a munkafegyelme, az irányítás rendszerének megszilárdításával. de ahogyan mondtam, a többi politikai kérdés a kulturális és tudományos front konszolidációja is alaposan foglalkoztat és foglalkoztatni fog minket a következő évben is. meg akarjuk gyorsítani ezt a konszolidációs folyamatot a jövő évben, annál is inkább, mert jövőre ünnepezzük a 25 éves évfordulóját annak, hogy a szovjet hadsereg felszabadította hazánkat.
/folyt.köv./
18.57/e

- 75 -

NA 1985

bb. 65. /husak...7.folyt./e

8. a csehszlovák-magyar kapcsolatokat hogyan ítéli meg husak elvtárs?

- a csehszlovák-magyar kapcsolatokat az utóbbi hónapokban nagyon pozitívan fejlődnek. pártjaink delegációkat küldenek egymáshoz, kicseréljük tapasztalatainkat, nemcsak a legmagasabb szinten, kádár elvtárssal folytatott beszélgetéseken, hanem minden más szinten is. megújulnak a baráti kapcsolatok megyei és járási szervezeteink között. tapasztalatcserét folytatnak és együttműködnek a szakszervezetek és más társadalmi szervezetek, felélnékelnek a kapcsolatok az ifjúság között, és kulturális téren is. jobb lett a gazdasági együttműködés is, éppen néhány nappal ezelőtt tanácskoztunk prágában a csehszlovák-magyar gazdasági együttműködési vegyesbizottság. ez a bizottság egyébként két éven át tevékenykedett, s most ismét munkához látott. reális tervet dolgoztak ki az együttműködés fejlesztésére és elmélyítésére gazdasági területen. nem maritettünk még ki minden lehetőséget - mint ahogy kádár elvtárssal is megállapítottuk -, éppen ellenkezőleg, minden területen nagyon sok lehetőség van még az országaink közötti együttműködésre. ami minket illet - és biztos, hogy ez a magyar elvtársak kívánsága is - nemcsak a jószándékunk van meg, hanem tudjuk: legsajátosabb érdekünk, hogy a legszorosabb együttműködés, megértés, a tapasztalatok és értékek mindenirányú cseréje fejlődjön ki csehszlovákia és magyarország népei között. azt hiszem, kölcsönös kapcsolataink igen jó uton haladnak, és semmi sem áll sikeres továbbfejlődésük útjában.

ezután gustáv husak magyar nyelven a következő szavakkal fejezte be a kérdésekre adott válaszait: „szeretettel köszöntöm a magyar rádió és televízió közönségét,„
/mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

la/e

1969. december 20.

a bb. 60. sz. hír /Ünnepség debrecenben.../ 1. folyt. első bekezdésének 3. sorában az „erhard technik, a német demokratikus köztársaság nagykövetségének másodtitkára,„ szövegrész

t ö r l e n d ő,

mivel a bb. 66. szám alatt leadott módosításban szerepel az elnevezésben jelen volt dr. herbert plaschke, az volt budapesti nagykövete. /mti/

19.07/e

- 76 -

MF 1940

bb 66. a szerkesztőségek figyelmébe!

-ju la

1969. december 20.

a mai bb 60-s számú hírünkre /Ünnepség debrecenben az ideiglenes nemzetgyűlés megalakulásának 25. évfordulója alkalmából / a következő javításokat adjuk:

a második bekezdés /... a jubileumi ünnepség színhelyén ... kossuth lajos helyén, / teljes egészében

t ö r l e n d ő!

az 1. folytatás első bekezdésének negyedik sorába a román nagykövét neve után beszúrandó: dr. herbert plaschke, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövete.

az 1. folytatás második bekezdésének harmadik sorától a szöveg:

... valamint az ideiglenes nemzetgyűlés számos tagja, országgyűlési képviselők, közéleti...

ugyancsak az 1. folytatás harmadik bekezdése helyesen a következő:

a himnusz hangjai után kállai gyula, az országgyűlés elnöke nyitotta meg az ünnepséget.

az 1. folytatás 5. bekezdése után a szöveg:

losonczi pál nagy tapssal fogadott beszéde után oszip istván, ideiglenes nemzetgyűlés borsodmagyei küldöttségének egykori tagja köszöntötte a jubileumi ünnepség résztvevőit.

utalt arra a mérhetetlen szenvedésre, amelyben a magyar dolgozó népnek az utóbbi negyedszázadot megelőző időszakban része volt. hogy honnan indultunk, s mennyi, szinte megoldhatatlannak látszó feladat várt a pártra, a népre, az ideiglenes nemzetgyűlés akkoriiban, azt hiteles dokumentumok, számos kötet könyv, emlékirat őrzí és bizonyítja - mondotta. - kifosztott ország, tönkretett üzemek - ez volt az örökségünk, s csak ott nem volt teljes a pusztulás, ott indulhatott meg nagy erőfeszítések árán az élet, ahol a munkásság, a lakosság, a gyárak és üzemek dolgozói a felszabadulást megelőzően határozott, szervezett ellenállást tanúsítottak a fasiszták, az elnyomók ellen. miskolcon, diósgyőrben és debrecenben egyaránt volt erre példa. s az országépítésben is a szervezett erők jártak élen, így volt ez mindenütt az országban.

/ folyt. köv. /

MF 1940

-77-

bb 66. / a szerkesztőségek figyelmébe! ... 1. folyt./-ju

- az emlékezés napjaiban szinte természetes - folytatta -, hogy összehasonlítjuk mai életünket a negyedszázad előttivel. erre a számvetésre éppen a további munka eredményessége, a fejlődés érdekében van szükség. egyrészt azért, hogy az ifjabb nemzedék reálisan ítélhesse meg tettinket, másrészt, hogy mindannyian okoljunk a múltból. mert messze tűnt már az az idő, amikor ezerszámra pusztultak népbetegségekben, inségben a nincstelenség. hol vannak ma munkanélküliek, hol van az egykor kiszolgáltatott, megalázott értelmiség? mai fiatalságunk már szinte érthetetlenül áll az ilyesmi hallatán. s ha csak ennyi volna az, amit a felszabadulástól kezdve a mai napig elértünk, már akkor is joggal mondhatjuk:

munkánk eredményes volt. s biztosan reméljük, hogy a párt vezetésével további sikereket érünk majd el a szocializmus építésében.

ezután dr. ács istván, debrecen megyei jogú városi tanács végrehajtóbizottságának elnöke, a város lakói nevében üdvözölte a megjelenteket.

/innen a szöveg változatlan/

a 2. folytatás második bekezdése után a szöveg:

az ünnepi ülés kálta gyula zárószavai után az internacionalé hangjaival ért véget.

x x x

az ünnepség után a forradalmi munkás-paraszt kormány és a hazafias népfront országos tanácsa fogadást adott a jubileum alkalmából az aranybika szállóban. /mti/

M 1950

-78-

bb 67. elutazott budapestről a lengyel könnyűipari miniszter t sz/j-ju 1e hgy 1969. december 20.

tadeusz kunicki lengyel könnyűipari miniszter aki nagy józsefné könnyűipari miniszter meghívására érkezett budapestre, december 17-től 20-ig tárgyalásokat folytatott a két ország könnyűipari kapcsolatairól, ezek hatékonyságának javításáról. a két miniszter megállapodást írt alá a magyar és a lengyel könnyűipari minisztérium, a hozzájuk tartozó vállalatok, kutató intézetek közvetlen együttműködéséről. kölcsönösen tájékoztatták egymást a gazdaságirányítási rendszer tapasztalatairól, a könnyűipar 1969. évi munkájáról és a lakosság ellátásának javításával összefüggő jövő évi feladatokról. magyarországi tartózkodása során a lengyel miniszter és kísérete több könnyűipari vállalatot látogatott meg.

a miniszter szombaton elutazott budapestről.

/mti/

--

bb 68. időjárásjelentés

j-ju hgy

1969. december 20.

a meteorológiai intézet jelenti szombat este:

zord téli idő

várható időjárás vasárnap estig: főként északon fészakadozó felhőzet már kevesebb helyen havazással. a sokfelé erős, helyenként viharos észak-északkeleti szél csak lassan mérséklődik. további hófúvások. várható legmagasabb nappali hőmérséklet minusz 5-10 fok között. /mti/

--

19.25/1u

-79-

M 1950

bb 69. halálos végű gázolás

i ol/j-ju la

1969. december 20.

Szombaton a III. kerület, szentendrei ut 207. számú ház előtt devecseri Lajos 34 éves gépkocsivezető egy 42-es busszal elütötte a hirtelenül járműre lépő gayer Istvánné 53 éves, budapesti takarítónőt. a szerencsétlenül járt asszony kórházba a szállítás közben a mentőkocsiban meghalt. /mti/

Ive

bb 70. a vasas szimfónikusok jubileuma

k ol/j-ju la

1969. december 20.

Szombaton a vasas-székházban tartott jubileumi koncerttel ünnepelte fennállásának 20. évfordulóját a munka vörös zászló érdemrendjével kitüntetett vasas művészegyüttes szimfónikus zenekara. 1949-ben egy viszonylag csekély létszámú fuvóegyüttesként kezdte működését, s rövidesen tekintélyes szimfónikus társasággá fejlődött. a jelenleg több mint 70 tagu, s az idén kiváló címmel is kitüntetett együttes tevékenységét alapítása óta a jubileumi koncert diringense somlai ferenc vezeti. a szot-körműsorokból, a halászbástyán tartott koncertjeiről, valamint a rádióból és a zeneakadémiai estekről ismert zenekar az elmúlt két évtizedben összesen félezer koncertet adott, s már szép sikereket aratott külföldön is; 1967-ben Bulgáriában, 1968-ban pedig az ndk-ban vendégszerepelt. /mti/

NA 2050

- 80 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

-ju hgy

1969. december 20.

a bb 65. st. hírhez /husák interju.../ az alábbi javításokat adjuk:

az 1. folyt. első bekezdésének hetedik sorában a szöveg helyesen:

... hogy az emberek normálisan é l h e s s e n e k, dolgozhatnak.

ugyancsak az 1. folyt. alulról számított ötödik sorától a szöveg helyesen:

mindazokhoz az eredményekhez, amelyeket 1968 januárja hozott, s amelyek magukban foglalják azoknak a társadalmi...

a 2. folyt. második bekezdésének 16. sorától a szöveg:

... akik a szocializmussal vagy pártunk ideológiájával szemben tudatosan ellenséges álláspontot foglalnak el.

ugyanebben a bekezdésben az alulról számított 10. sortól a szöveg:

... talán személyi okokból vagy politikai értetlenségből fakad...

a 4. folyt. második bekezdésének harmadik sorában a helyes szöveg:

... a tavalyi belpolitikai e s e m é n y e k következtében...

a 7. folyt. második bekezdésének 12. sorában a szöveg:

... két éven át n e m tevékenykedett...

ugyanebben a bekezdésben a 16. sor első két szava: ,, éppen ellenkezőleg,, - t ö r l e n d ő!
/mti/

-81-

NA 2050

a szerkesztőségek figyelmébe!

-ju la

1969. december 20.

a mai 60. sz. hírünk / Ünnepség ... 1. folyt./ 1. bek.
5. sorában a név helyesen:

bogumil dabrowski

/mti/

bb 71. Összpontosított erőkkel folyik az ut csata - vállvetve dolgoznak a közlekedések és a fegyveres erők - több vasutvonal mentesült a hótól

ol-ju la

1969. december 20.

a közlekedés- és postaügyi minisztérium sajtószolgálatára jelenti:

Dr. Csanádi György közlekedés- és postaügyi miniszter szombaton a vasut és a közúti közlekedés vezetőivel tanácskozott áttekintette a rendkívüli erejű havazás és hófúvás miatt bekövetkezett országos helyzetet. A miniszter megtette az intézkedéseket, hogy mind a személyközlekedés, mind az áruszállítás forgalma ki tudja elégíteni a legfontosabb igényeket. Szombat estére az ország területének nagyobb részét 40-60 centiméteres hótakaró borította. A dunántúlon a 110 kilométeres óránkénti sebességet is elérő, orkán erejű széllesek újból és újból hótorlaszokat támasztottak azokon a helyeken is, ahol már sikerült járhatóvá tenni az utszakokat. Sokhelyütt a vasutasok és a közúti dolgozók - a tisztviselők, tervezők, tanfolyamhallgatók, adminisztrátorok is kézi szármakkal siettek a vasúti pályaszakaszokat és a közutakat felszabadító műszakiak segítségével több esetben hívták segítségül a fegyveres testületeket és a szovjet katonákat, akik minden alkalommal hathatós támogatást nyújtottak. Dr. Csanádi György miniszter köszönetét nyilvánította mindazoknak, akik a lakosság érdekében újból és újból szembeszálltak a forgalmat akadályozó hótömegekkel. Valamennyi rendelkezésre álló gépi és kézi erőt a vasúti és a közúti fő közlekedési vonalak biztosítására összpontosítanak. Ennek köszönhető, hogy a legnehezebb helyzetbe került országrészben, a dunántúli több főútvonalán sikerült fenntartani a forgalmat.

/ folyt. köv. /

21.00/ju

-82-

MTI

bb 71. / Összpontosított erőkkel... 1. folyt./-ju

a délutáni órák erősödő hófúvása miatt az alsóbbrendű utak Győr, Sopron, Vas, Zala, Veszprém, Fejér és Tolna megyében járhatatlan a 7-es számú főútvonal a Martonvásár-Székesfehérvár, Székesfehérvár-Balatonszabadi és a Balatonkeresztúr-Letenye közötti szakaszon. A Budapest-Miskolc közötti 3-as számú főúton több helyütt keletkeztek forgalmat gátló hótorlaszok. Hóakadályok zárják el a Budapest-Szolnok-Debrecen-Záhony utvonal több szakaszát is. A 8-as számú főutat sem sikerült még az este felszabadítani a helyenként több méter magasú hótorlaszok alól. A Duna-tisza közének déli részén nem közlekedtek az autobusok. Szabolcs-Szatmárban, valamint Miskolctól északra több járat egyelőre szünetel. Borsod-Abaúj-Zemplén megye többi részén, továbbá Csongrádban, Békésben és Solnok megyében viszont menetrendszerűen közlekednek az autóbusszjáratok, de általában késésekkel kell számolni.

akik karácsonykor vonaton utaznak, annak számításba kell a vasúti közlekedés menetrendjétől való eltérésekre. A Budapest-Hegyeshalmi vonalon a hóakadályok ellenére a forgalom kisebb késésektől eltekintve zavartalan. A Balaton északi és déli partján átmenetileg szünetel a forgalom, de nagy erővel folyik a vasúti pálya felszabadítása a több méter magas hóakadályok alól. A Budapest-Szombathelyi főútvonalon a vasúti forgalom folyamatos, bár helyenként nagy nehézségek vannak. Szombaton este a Savaria-gőcséj expressz nem indul el Budapestről, helyette személyvonat szállította el az utasokat.

a közönség a 229-625 és a 229-447-es számon éjjelnappal érdeklődhet az utviszonyokv felül. /mti/

21.05/ju

-83-

- vége -

MTI

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

M T I H E L Y Ö L Ö I M I N T E

bb. 1. időjárásjelentés

hmé/gy/1e

1969. december 21.

a meteorológiai intézet jelenti vasárnap délben:

kemény, hideg idő

az alpok, a kárpátok, és ukraina térsége felett az északkeletről származó hideg száraz és a délről áramló enyhe, páradus levegő találkozási vonalában továbbra is sokfelé havazik, viharos szelek fujnak és számos helyről hófuvást jelentenek. ausztriában, lengyelországban, és a szovjetunió európai területeinek középső részén az éjszakai lehülés tovább erősödött. ma hajnalban európa leghidegebb területe lengyelország volt, itt poznanban minusz 25, varsóban minusz 24 fokot mértek.

házánkban szombaton egész nap borult volt az ég, országszerte havazott és a duna vonalától nyugatra, valamint az északkeleti megyékben több helyen hófuvás keletkezett. a lehullott csapadék mennyiség általában nem haladta meg az 5 millimétert. hegyeinket több mint félméteres és sportolásra alkalmas hóréteg fedi. a legmagasabb nappali hőmérséklet szeszélyes területi eloszlásban minusz 1- minusz 9 fok között alakult. vasárnap hajnalra minusz 5- minusz 12 fokig hűlt le a levegő. délelőtt folytatódott a hideg, téli idő. a dunántúlon több helyről hófuvást jelentettek, a tiszántúlon pedig még havazott. a hőmérséklet 11 órakor minusz 6-10 fok között váltakozott.

budapesten szombaton a hőmérséklet napi középértéke minusz 6,1 fok volt, 6,3 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet minusz 7 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 767 mm, alig változik.

/folyt. köv./

12.55/gy

- 1 -

Mf 1425